

Economisch-Statistische Berichten

ALGEMEEN WEEKBLAD VOOR HANDEL, NIJVERHEID, FINANCIËN EN VERKEER
UITGAVE VAN HET INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN

2^E JAARGANG

WOENSDAG 21 FEBRUARI 1917

No. 60

INHOUD

	Blz.
BESLAG OP DUITSCHE SCHEPEN IN AMERIKAANSCH HAVENS..	137
De nieuwe teeltregeling.....	138
De nieuwe regeling van het Duitsche wisselverkeer.....	140
La Dette Unifiée.....	141
De Duitsche bankconcentratie.....	141
INGEZONDEN STUKKEN:	
Het begrip tantième in het ontwerp van wet tot heffing eener dividendbelasting.....	141
REGERINGSMAATREGELEN OP HANDELSGEBIED.....	142
MAANDCIJFERS:	
Spaarbankcijfers.....	142
STATISTIEKEN-EN-OVERZICHTEN.....	143—151
Geldkoersen.....	Effectenbeurzen.
Wisselkoersen.....	Goederenhandel.
Bankstaten.....	Verkeerswezen.

**INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE
GESCHRIFTEN**

WEEKBLAD ECONOMISCH-STATISTISCHE BERICHTEN

Het secretariaat van het weekblad is gevestigd te Rotterdam, Pieter de Hooghweg 122, telefoon no. 3000. Bijdragen en mededeelingen, den inhoud betreffende, gelieve men te zenden aan het secretariaat.

Abonnementsprijs voor het weekblad franco p. p. in Nederland, f 10,—, buitenland en koloniën f 12,— per jaar. Losse nummers 25 cents.

Leden en donateurs van het Instituut ontvangen het weekblad gratis.

Advertentiën f 0,35 per regel. Plaatsing bij abonnement volgens tarief.

Mededeelingen betreffende abonnementen en advertentiën richt men tot Nijgh & van Ditmar's Uitgevers-Maatschappij, Rotterdam, Amsterdam, Den Haag.

20 FEBRUARI 1917.

Een belangrijke verdere daling in de noteering van de prolongatierente kon gedurende de afgelopen week intreden. De beide eerste dagen werd nog $4\frac{1}{2}$ à 5 pCt., daarna $4\frac{1}{2}$ pCt., en ten slotte 4 pCt. genoteerd, zoodat de toestand weder veel normaler is geworden en ook meer aansluit aan de werkelijke positie van de geldmarkt, welke blijkt uit een onafgebroken noteering van $2\frac{1}{2}$ pCt. voor particulier disconto gedurende de geheele week.

Ongetwijfeld is de meerdere gerustheid omtrent de gevolgen van den politieken toestand ten opzichte van ons land een van de hoofdredenen, maar overigens hebben ook de algemeene stilte in zaken en de zeer geringe omzetten in bijna alle hoeken van de effectenmarkt, daartoe sterk medegewerkt.

* * *

De algemeene stilte in zaken neemt in de laatste weken hand over hand toe, en vooral op de wisselmarkt worden de omzetten steeds geringer. De koers-

schommelingen waren niet groot en in het algemeen had een vaste stemming de overhand. Vooral telegrafische uitbetaling New-York was zeer gezocht. De koers is voor het eerst sedert circa $1\frac{1}{2}$ jaar weder boven het normale goudpunt van invoer.

* * *

Door den Minister van Financiën is op heden de inschrijving opengesteld op 40 miljoen gulden schatkistpapier. Aangeboden worden schatkistpromessen met een looptijd van ongeveer 3 en 6 maanden en schatkistbiljetten rente $4\frac{1}{2}$ pCt. met een looptijd van 1 jaar.

* * *

De stijging van de posten „Rekening Courant-saldi met particulieren” en „Government Securities” op den laatsten Engelschen bankstaat, waarop de vorige week de aandacht werd gevestigd, is deze week weder geheel teniet gedaan. De saldi van particulieren — die niet met 6 doch, gelijk de lezer reeds verbeterd zal hebben, met 60 miljoen pond gestegen waren — vertoonen ditmaal evenals de Government Securities een teruggang van om en bij 80 miljoen pond. Het dekkingpercentage steeg dientengevolge weder tot $18\frac{1}{3}$ pCt.

* * *

De aanvoer van tarwe en voedingsmiddelen hier te lande heeft met steeds stijgende moeilijkheden te kampen. Van Engelsche zijde gestelde eischen, met de blijkbare bedoeling de neutrale scheepvaart in dienst te stellen van den aanvoer naar Groot-Britannië zijn gepaard gegaan met een vasthouden van een reeks voor ons land bestemde schepen in Engelsche havens en dragen er toe bij de in Nederlandsche en Amerikaansche havens liggende Nederlandsche schepen van uitvaren te weerhouden. Berichten, dat in verband met de aanvoermoeilijkheden, vermindering van het dagelijksch broodrantsoen werd overwogen, deden reeds de rondte.

BESLAG OP DUITSCHE SCHEPEN IN AMERIKAANSCH HAVENS.

Aanstands na het afbreken der diplomatieke betrekkingen met Duitschland kwamen berichten uit Amerika, dat op in Amerikaansche havens liggende Duitse schepen beslag was gelegd. Deze maatregel vond zijn verklaring in het onbruikbaar maken der schepen door hunne bemanningen en in vrees, dat waar dit nog niet had plaats gehad, het alsnog zoude geschieden, ook in de vrees, dat de in de Panamakanaal-zone liggende schepen de bruikbaarheid van dien waterweg

zouden kunnen verminderen. Later kwam het bericht, dat een wetsontwerp was ingediend, waarbij de regering de bevoegdheid bekwam, den eigendom van in amerikaansche havens opgelegde schepen te verkrijgen (to acquire), blijkbaar tegen schadeloosstelling der eigenaars. Sedert werd nog gemeld, dat in geval van oorlog deutsche eigendommen in Amerika niet in beslag zouden worden genomen en zelfs zijn er telegrammen, dat dit ook afgezien van eenen mogelijken oorlog niet zoude geschieden, wat niet rijmt met de stellige berichten, dat de inbeslagneming reeds heeft plaats gehad. Waarschijnlijk is bedoeld, dat in eenen oorlog deutsch privaats eigendom en dus ook koopvaardij-schepen niet zouden worden *verbeurd verklaard* zonder meer. Wat daarvan zij, de vraag is van belang — ook eventueel voor het onzijdige Nederland — wat de rechtstoestand der deutsche schepen in de thans nog onzijdige amerikaansche havens is, welke maatregelen Amerika ten hunnen opzichte mag nemen, en wat daarin misschien verandert als de oorlog mocht uitbreken. Deze vraag worde hier slechts gesteld voor gewone handelsvaartuigen, dus niet voor in amerikaansche havens geïnterneerde deutsche oorlogsschepen, zooals de kanonierboot „Geier” of de hulpkruiser „Kronprinz Wilhelm”, ook niet voor de door de Duitschers gemaakte britsche prijs, de „Appam”, waarop mede beslag is gelegd, evenmin voor een schip als de „Kronprinzessin Cäcilie”, waarop hangende een burgerlijk geding, justitiëel beslag werd gelegd.

De gewone deutsche handelsvaartuigen dan bevinden zich volkomen te recht in amerikaansche havens, en wel krachtens de uitdrukkelijke bepaling van art. 1 en 2 van het pruisisch-amerikaansche verdrag voor handel en scheepvaart van 1 Mei 1828 (De Martens Nouv. Rec. VII 615 v.v.), dat beiderzijds aangenomen wordt thans de deutsch-amerikaansche betrekkingen te beheerschen en waarin Duitschland in de laatste dagen eenige veranderingen schijnt te willen zien aangebracht. De schepen konden in de amerikaansche havens blijven liggen, toen de in Augustus 1914 uitbrekende oorlog uitvaren ongewenscht maakte, op dezelfde wijze als toentertijd deutsche schepen in nederlandsche havens gebleven.

Liggen de deutsche vaartuigen nu volkomen vrij in de amerikaansche havens, of kan, afgezien van justitiëel beslag of neutraliteitsschending, de amerikaansche sterke arm die vrijheid beperken? Mag met name de amerikaansche regering de deutsche schepen requireeren en dus beginnen met er beslag op te leggen? Eene vraag, die in den tegenwoordigen tijd van gebrek aan scheepsruimte allermintst eene academische mag heeten en waarop, zien wij wel, het verdrag van 1828 zelf het antwoord geeft. Art. 12 toch handhaaft o.a. art. 16 van het tractaat van 11 Juli 1799 (de Martens, Suppl. II 226 v.v.), dat in zijnen engelschen tekst, die bij de Martens correcter dan de fransche is, luidt a. v.: „In times of war or in cases of urgent necessity, when either of the contracting parties shall be obliged to lay a general embargo, either in all its ports or in certain particular places, the vessels of the other party shall be subject to this measure, upon the same footing as those of the most favoured nations, but without having the right to claim the exemptions in their favour, stipulated in the 16th article of the former treaty of 1785. But on the other hand, the proprietors of the vessels which shall have been detained, whether for some military expedition, or for what other use soever, shall obtain from the government that shall have employed them, an equitable indemnity, as well for the freight as for the loss occasioned by the delay. And farthermore, in all cases of seizure, detention, or arrest, for debts contracted or offences committed by any citizen or subject of the one party, within the jurisdiction of the other, the same shall be made and prosecuted by order and authority of that only, and according to the regular course of proceedings used

in such cases.” Uit deze bepaling schijnt dus te blijken, dat de deutsche schepen ook in slechts bepaalde havens mogen worden gerequireerd „for some military expedition, or for what other use soever,” maar tegen volledige schadevergoeding; uitdrukkelijk schaft het voorschrift af art. 16 van het in Den Haag gesloten verdrag van 10 September 1785 (de Martens Rec. 2e uitg. IV 37 v.v.) dat over en weer juist de koopvaardij-schepen van requisitie (embargo) vrijstelde. Het is mogelijk, dat men de toelaatbaarheid eener requisitie krachtens de in 1828 gehandhaafde bepaling van 1799, afhankelijk zoude willen stellen van de toepassing van den zelfden maatregel ook op andere niet-amerikaansche koopvaardij-schepen in de in aanmerking komende amerikaansche havens: het „general embargo” in verband met de meestbegunstigings-clausule in art. 16 van 1799 geeft daar wellicht aanleiding toe. Andere amerikaansche en tal van deutsche verdragen met soortgelijke bepalingen laten zonder eenigen twijfel requisitie alléén van de koopvaarders van den anderen verdragstaat toe; hiertoe behoort ook het deutsch-portugeesche handelsverdrag van 30 November 1908 (de Martens, Nouv. Rec. 3e serie IV, 1911, bl. 896 v.v.), dat in laatste instantie Portugal de deutsche oorlogsverklaring van Maart 1916 heeft bezorgd. Men is geneigd te vragen, of Duitschland aan het groote Amerika, waartegen het evenals tegenover Portugal ook vele andere grieven heeft, op grond van kwesties over schepen-requisitie den oorlog zoude verklaren.

Uit het bovenstaande schijnt te blijken, dat Amerika gerechtigd is, voor welk doel ook, beslag te leggen op de deutsche schepen, teneinde ze te requireeren tegen vergoeding; misschien moet die maatregel dan tegelijk getroffen worden voor andere in bepaalde havens liggende vlaggen. Dat de amerikaansche regering eventueele requisitiën wettelijk wenscht te regelen, gelijk bericht werd, is begrijpelijk.

Zooals boven reeds gezegd, kan het toenemende gebrek aan scheepsruimte ook bij ons er toe leiden, dat de vraag der requisitie van in onze havens liggende vreemde koopvaardij-schepen onder het oog moet worden gezien. Op deze eventualiteit is o.a. in het britsche parlement reeds gewezen. Thans hebben zoowel de schepenuitvoerwet 1916, Stbl. 139, als de schepen-vorderingswet 1917, Stbl. 211, nog slechts betrekking op nederlandsche schepen, zij het in eenigszins ruimen zin van het woord.

Ten slotte blijft de vraag over, in welken rechtstoestand de deutsche koopvaardij-schepen zouden geraken, als het tusschen Duitschland en de laatste nog neutrale groote mogendheid tot oorlog kwam. Het zesde der verdragen van de Tweede Vredesconferentie (1910, Stbl. 73, bl. 179 v.v.) beoogt den rechtstoestand van koopvaarders, die de oorlog in vijandelijke haven verrast, te regelen, en wel in dier voege, dat buitmaking, zonder schadevergoeding dus, uitgesloten is, maar dat de vijand wél tegen schadevergoeding de hand op de vaartuigen mag leggen. Het verdrag is intusschen door Amerika niet geteekend; het bericht, dat privaats eigendom in Amerika zoude geëerbiedigd worden, schijnt er echter op te duiden, dat de regering te Washington, getrouw aan hare tradities, de deutsche koopvaardij-schepen ook in geval van oorlog niet wenscht buit te maken. De eventueele oorlog tusschen Amerika en Duitschland zoude dus in den rechtstoestand der deutsche schepen geene wijzigingen brengen.

v. E.

DE NIEUWE TEELTREGELING.

Men schrijft ons:

Het is welhaast een jaar geleden, dat minister Posthuma in de „Memorie van Toelichting” tot het 20-miljoen-ontwerp als zijne overtuiging uitsprak, dat van nu aan het productievraagstuk op den voorgrond trad en de regering zooveel mogelijk de bevordering

van de binnenlandsche productie in de hand zou hebben te werken.

Men kan wel zeggen, dat op dat oogenblik zoo goed als heel Nederland — voor zoover het van het landbouwbedrijf geene speciale studie had gemaakt — vol ongelooft over zooveel pessimisme het wijze hoofd schudde.

Hoe nu? Nauwelijks eene maand te voren was eene economische nota verschenen, die een beeld gaf van den toestand over het afgelopen halfjaar, toen alles botertje tot den boom leek — en hoe kon nu, zoo vlak daarop, de minister zeggen, dat „de vooruitzichten niet rooskleurig” waren. Daar zaten wis en zeker agrarische tendenzen achter. Doch men verloor daarbij uit het oog, dat er groot verschil is tusschen een terugblik en een vooruitzien en men als het ware niet had *willen* opmerken, dat óók al in de economische nota, overal waar het pas gaf, een toon van ongerustheid over de toekomst doorklonk.

Toen enkele maanden later, tegelijk met het 20-miljoen-ontwerp, de Distributiewet behandeld werd, viel er reeds in breeden kring eene andere stemming waar te nemen. Niet, dat toen al algemeen iets van een waardeerend gevoel jegens den landbouw viel te bespeuren. De stemming was er eer eene van bitterheid over de hebzuchtigheid van den boerenstand, die het liefst dáár zijne energie aanwendde, waar het meest was te verdienen, ook al wenschte de binnenlandsche eter het anders. Het liefst hadden groote groepen den boer eenvoudig voorgeschreven, wat hij te verbouwen had en op welke voorwaarden hij dit had te doen. Desalniettemin, het besef groeide: het productievraagstuk kwam inderdaad naar den voorgrond.

Thans, weder enkele maanden later, zijn de vurige Saulussen in nog vuriger Paulussen veranderd. Kost 't weinig, kost 't veel — 't doet er niet toe, maar vóór alles moet de productie bevorderd. Laten, wat hun aangaat, de boeren schatten verdienen, als deze dan in 's hemelsnaam maar produceeren. Er is voor die bekeerden feitelijk geen ander vraagstuk meer overgebleven dan juist het productievraagstuk.

Het dient erkend: de omstandigheden hebben den pessimistischen minister Posthuma in de kaart gespeeld. Een slechte wereldoogst, gebrek aan scheepsruimte, steeds krappere rantsoeneering van overzee, en nu laatstelijk de verscherpte duikbootoorlog, die van zeer funesten invloed op onze levensmiddelenvoorziening dreigt te worden — het werkte alles mede, om hem in het gelijk te stellen.

Trouwens de pessimistische voorspeller zelf zal zich de toekomst niet zóó hebben voorgesteld. De laatst genomen maatregelen toch ter bevordering van de productie voor het binnenland staan al in een geheel ander teeken dan bij de behandeling der Distributiewet in uitzicht is gesteld. Artikel 7 der Distributiewet, hetwelk aan de regeering de vrijheid geeft den verbouw van bepaalde gewassen niet of voorwaardelijk of met zekere beperking toe te staan, had hoofdzakelijk ten doel er voor te zorgen, dat de productie in dezelfde banen bleef en dat zij, die tot nu toe voor het binnenland hadden gewerkt, niet door winzucht verleid, zich op den verbouw van uitsluitend exportgewassen zouden gaan toelagen. In de gedrukte stukken werd er dan ook expresselijk op gewezen, dat het in de bedoeling lag de teelt der gewassen, die niet voor binnenlandsch gebruik konden dienen, tot haar normalen omvang terug te brengen. Daarnaast zou door het treffen van bepaalde uitvoerregelingen er voor gewaakt worden, dat voortaan de onbillijkheid wegviel, dat het zooveel voordeliger was voor het buitenland dan voor het binnenland te produceeren. Het doel van art. 7 was zelfs wellicht minder: bevordering, dat de oppervlakte, met voor het binnenland bestemde goederen te verbouwen, vergroot werd dan wel: voorkoming, dat die oppervlakte verkleind werd.

De kort na de totstandkoming der Distributiewet uitgevaardigde maatregelen, staan dan ook nog geheel

in het teeken om den verbouw van z.g. handelsgewassen in normalen omvang te behouden. Geel en bruin mosterdzaad, karwijzaad, kanariezaad, blauw maanzaad, spinaziezaad, suikerbieten, vlas en zaaiuien, mochten verbouwd worden in dezelfde hoeveelheid als gemiddeld in de jaren 1913, 1914 en 1915 geschiedde. Dat men hierbij alleen de groote lijn in het oog had, blijkt uit den aard der gewassen, ten opzichte waarvan de maatregelen getroffen werden. De voren genoemde gewassen toch namen elk steeds meer dan 1000 H.A. in; tegen uitbreiding van gewassen, die geen 1000 H.A. besloegen, werd niets gedaan. Blijkbaar oordeelde de regeering, dat uitbreiding der teelt van de laatstbedoelde gewassen bezwaarlijk op zoo groote schaal zou kunnen geschieden, dat daardoor eene aanzienlijke oppervlakte kan worden ingenomen, die in aanmerking zou kunnen komen om er voor het binnenland behoevige producten te verbouwen.

De nieuwe teeltregeling let echter, in tegenstelling met de oude, wel degelijk op de kleintjes. Het blijkt wel heel frappant uit de aansporing, dat werkgevers, tot vermindering van de bezwaren der levensmiddelenvoorziening, aan hun personeel tegen geringe vergoeding kleine perceeltjes tuingrond ter beschikking zullen stellen. Het blijkt verder hieruit, dat de oppervlakte, te betelen met de hiervoren genoemde gewassen, teruggebracht wordt tot 70 pCt. van die der jaren 1913/1915; alleen voor suikerbieten mag die oppervlakte 80 pCt. zijn en voor vlas 100 pCt. Dat voor deze twee laatste gewassen eene uitzondering wordt gemaakt, is gemakkelijk te begrijpen. De met vlas bezette oppervlakte was n.l. in 1914 en 1915 bijzonder klein, n.l. 7.723 en 8.948 H.A. tegen 14.650 H.A. in 1913 en 14.027 H.A. voor 1901/1910. Met het oog op de voorziening met linnen en lijnolie is er zeer veel voor te zeggen, dat de met vlas te betelen oppervlakte niet al te zeer wordt ingekrompen. Ook voor suiker geldt hetzelfde. In 1916 waren met dit gewas bezet 63.643 H.A. tegen 56.513 H.A. in 1915, 63.234 H.A. in 1914 en 60.300 H.A. in 1913. Van den oogst 1916 is 70 pCt. noodig voor binnenlandsch gebruik, reserve inbegrepen; als de verbouwer tot 80 pCt. der oppervlakte over 1913/1915 beperkt wordt, heeft men dus naar alle waarschijnlijkheid niet zoo heel veel suiker voor export over, en zeer zeker genoeg voor eigen gebruik. Verbouwen we eene kleinigheid te veel, dan is dat nog zoo erg niet, want bietenbladeren en -koppen zijn een uitmuntend veevoeder evenals pulp.

Toont het voorgaande reeds, dat de minister er nu op uit is, werkelijk oppervlakte voor nuttige gewassen vrij te krijgen, het blijkt wel zeer duidelijk uit de teeltregeling voor eene reeks grove tuinbouwproducten en een aantal zaden, waarvan enkele in normale tijden slechts ettelijke hectaren in beslag nemen: cichorei, Westerwoldsch Raygraszaad, radijszaad, sluitkool en bloemkool en hun zaden, koolrapen en knollen en hun zaden, peen, spinazie, spersieboonen en snijboonen. De zaden mogen in geen grooter hoeveelheid verbouwd worden dan 70 pCt. van het gemiddelde over 1913/1915; de kool, knollen, koolrapen, cichorei, peen, snij- en spersieboonen mogen in dezelfde hoeveelheid verbouwd worden als in 1913/1915.

Daar de laatstgenoemde artikelen tevens voor de voeding van belang zijn, zijn verschillende clausules opgenomen, welke toestaan, dat verbouw in grooteren omvang mogelijk is, mits de verbouw van nuttiger gewassen daardoor niet belemmerd wordt. Zoo mogen zij verbouwd worden als tusschen- of nagewas van bloembollen en vroege aardappelen of als nagewas na graangewassen; voorts op in den winter 1916/1917 gescheurd of in het voorjaar van 1917 nog te scheuren grasland, geen klaverland zijnde. Vooral de laatste bepaling is toe te juichen, omdat men hierdoor kans verkrijgt in de toekomst over een grooter hoeveelheid bouwland te beschikken; immers men scheurt geen grasland voor slechts één jaar. Door toe te laten, dat pas gescheurd land gedurende een jaar met vorenbe-

doelde gewassen beteeld mag worden, wordt bovendien een prikkel uitgeoefend om land te scheuren; die prikkel zou ontbreken, indien de landbouwer er slechts haver of erwten en boonen mocht telen. Dat op de verbodsbepalingen uitgezonderd zijn eigen moestuinen, perceelen, waar het gewas reeds te velde staat en tuinland, deel uitmakend van een zuiver tuinbouwbedrijf, is gemakkelijk in te zien; hier toch zou beperking geen enkel nut afwerpen, doch alleen schade kunnen doen.

De nieuwe teeltregeling maakt buiten kijf eene belangrijke oppervlakte vrij, om met voor binnenlandsch verbruik benodigde producten te bebouwen; vooral komt dit tot uiting, indien we — zooals in onderstaande tabel — vergelijken de in 1916 met bepaalde gewassen bezette oppervlakte en de oppervlakte, welke deze gewassen in 1917 hoogstens zullen mogen innemen.

Aantal H.A. bebouwd met	Gemiddeld 1913/1915	Verbouwd 1916	Toegestaan 1917	Besparing 1917
Geel mosterdzaad	694	1.084	466	618
Bruin „	1.213	4.944	849	4.095
Karwijzaad	4.993	5.032	3.485	1.547
Blauw maanzaad	656	2.076	459	1.617
Kanariezaad....	2.949	5.969	2.074	3.895
Spinaziezaad ..	793	1.003	551	452
Zaai-uien	2.890	3.928	2.023	1.905
Vlas	10.440	14.640	10.440	4.200
Suikerbieten....	60.016	63.643	48.013	15.630
Cichorei	789	1.244	789	455
Totaal	85.433	103.563	69.149	34.414

Uitgespaard wordt dus nagenoeg 50 pCt. van de oppervlakte, die ten hoogste in 1917 met de in de tabel genoemde gewassen beteeld mag worden.

Bij deze besparing is dan nog die te voegen, welke verkregen wordt door de beperkende bepalingen, gesteld voor den verbouw van Westerswolsch Raygraszaad, radijszaad, sluitkool- en bloemkoolzaad, koolrapen- en knollenzaad, peen, koolrapen, knollen, kool, spinazie, snij- en spersieboonen, waarvan niet is aan te geven, hoeveel ruimte hierdoor vrij komt, omdat geene gegevens gepubliceerd zijn omtrent het aantal met deze gewassen in 1913/1916 bezette bunders.

Uit de Landbouwverslagen weten we, dat in 1915 met koolrapen en knollen 6764 H.A. en met gele wortelen 2421 H.A. zijn bebouwd (bovendien als stoppelgewas nog resp. 41.329 H.A. en 2581 H.A.) en uit het „Verslag der in 1912 gehouden Tuinbouwstelling”, dat in dat jaar in de open lucht was beteeld met bloemkool 2328 H.A., met roode kool 1933 H.A., met witte en savoyekool 1945 H.A. en met spruitkool 933 H.A.

Over 1916 was, naar den algemeenen indruk, vooral de met snij- en spersieboonen en kool beteelde oppervlakte aanzienlijk grooter dan normaal. Toch, als op de tuinbouwgewassen een 6000 H.A. bouwland uitgespaard wordt door de nieuwe regeling, zal het al mooi zijn.

In het geheel winnen we dan door de toepassing van art. 7 der Distributiewet een 40.000 H.A., vergeleken met 1916, die voor den verbouw van voor het binnenland benodigde gewassen in aanmerking kunnen komen. De beteekenis daarvan voor onze volksvoeding wordt duidelijk, wanneer men in aanmerking neemt, dat in 1916 met wintertarwe niet meer dan een goede 50.000 H.A. bezet waren. Was voorts de maatregel niet genomen, dan zou in 1917 ongetwijfeld nog eene belangrijke vermeerdering te constateeren zijn geweest van de teelt van producten, die voor de volksvoeding van geen belang zijn en welke verbouw de Regeering juist wil beperken.

DE NIEUWE REGELING VAN HET DUITSCHE WISSELVVERKEER.

Gelijk onzen lezers bekend¹⁾, bracht een verordening van den Duitschen Bondsraad van 20 Januari

¹⁾ Men zie blz. 40, 75, 102, 329 van den eersten jaargang.

1916 een regeling voor den handel in buitenlandsche wissels. Aan 27 met name genoemde bankhuizen werd bij deze Devisenordnung de handel in handen gegeven. Dagelijks zouden de inkomende koop- en verkooporders moeten worden opgezonden naar een in de Reichsbank te Berlijn gevestigde Devisenzentrale, waar vervolgens een officieele noteering werd vastgesteld, welke voor alle transacties van dien dag zou gelden. Bêtrêft dit uitsluitend de organisatie van den eigenlijken handel, uit een enkele bepaling bleek reeds van een streven dat verder ging. Bij iedere kooporder toch moest worden opgegeven, desgewenscht onder overlegging van deugdelijke bescheiden, wat doel en oorzaak der remise waren. Naast beperking van speculatie was het klaarblijkelijk doel van deze bepaling een inzicht te verkrijgen in en eenig toezicht uit te oefenen over alle handelsdaden, die de betalingsbalans van het land zouden bezwaren.

Over de resultaten der regeling is ook in deze bladzijden meer dan eens gesproken. Mochten sommigen aanvankelijk eenigszins overdreven verwachtingen hebben gekoesterd, het oordeel dat thans, nu de regeling een jaar gegolden heeft, ook van Duitsche zijde over de regeling wordt uitgesproken, is, dat deze bevredigend heeft gewerkt, voorzover zij speculatie en andere minder gewenschte nevenverschijnselen heeft tegengegaan, doch overigens op het algemeene koersverloop betrekkelijk weinig invloed heeft uitgeoefend. Dat dit laatste van een regeling, die in vraag en aanbod geen wijziging doch slechts orde bracht; ook niet verwacht kon worden, werd trouwens reeds dadelijk uitgesproken.

Thans is onder dagteekening van 9 Februari j.l. een op dienzelfden dag in werking getreden nieuwe regeling vastgesteld, die een belangrijken stap verder gaat.

In de eerste plaats worden verschillende maatregelen genomen, die erop berekend zijn het hoofddoel der vroegere regeling, ordening van het internationaal betalingsverkeer, beter tot haar recht te laten komen. De beperking tot handelswissels vervalt, wat ten gevolge heeft, dat thans ook alle schulden en vorderingen van particulieren onder de regeling begrepen zullen zijn. Alle verder verhandelen van wissels en vorderingen op het buitenland wordt tegengegaan; speciale toestemming der Reichsbank is in het vervolg vereischt voor iedere overdracht anders dan aan de zgn. Devisenstelle, als hoedanig de vroeger aangewezen bankhuizen voorhands gehandhaafd blijven. Van niet minder beteekenis is de bepaling, dat de verzending van bankbiljetten, cheques etc. naar het buitenland, welke tot dusver vrij was, van de goedkeuring der Reichsbank afhankelijk wordt gemaakt. Aan een bekend middel om buiten de regeling om speculaties op touw te zetten, wordt aldus getracht een einde te maken. Ook nieuwe mark-credieten aan in het buitenland vertoevende personen zullen in het vervolg van de goedkeuring der Reichsbank afhankelijk zijn.

Tevens wordt de geheele regeling veel meer ge-centraliseerd. De Reichsbank als zoodanig treedt als de eigenlijke leidster op den voorgrond. Haar goedkeuring wordt, het bleek reeds, in tal van gevallen geëischt en tegelijkertijd wordt zij met verschillende bevoegdheden bekleed, die aan de regeling een gansch ander karakter geven en feitelijk der Reichsbank zeggenschap geven over het geheele buitenlandsche handelsverkeer. Goedkeuring der Reichsbank wordt thans gevorderd op alle overeenkomsten, waarbij tegenover het buitenland geldelijke verplichtingen worden aangegaan, hetzij voor den aankoop van handelswaren en grondstoffen, van effecten, vaste goederen, schepen, kunst- en luxevoorwerpen van iedere soort en kostbaarheden. Dit komt dus hierop neer, dat reeds de enkele aankoop, onafhankelijk of hij al dan niet invoer ten gevolge heeft, van de medewerking der Reichsbank afhankelijk wordt ge-

maakt. Op deze wijze is het mogelijk geworden de aankopen, vooral van grondstoffen, die reeds thans, met het oog op later, in den vreemde plaats vinden en tot dusver aan elke contrôle ontsnapt, onder toezicht te stellen. Voegt men hierbij, dat de gansche regeling niet met den oorlog behoeft te eindigen, doch door den rijkskanselier, wanneer hem zulks wenschelijk schijnt, kan worden opgeheven, dan treedt de beteekenis dezer bepaling nog in een scherper daglicht. Het geheele ontzaglijke vraagstuk, hoe zonder verdere ontwrichting van de betalingsbalans de nieuwe bevoorrading van het Duitsche rijk na den oorlog zal hebben te geschieden, is hiermede voor een goed deel in handen van de Reichsbank gelegd. Is het wonder dat de „Frkf. Ztg.” in de geheele regeling in de eerste plaats een goed stuk „Uebergangswirtschaft” ziet?

De regeling is compleet met nog een paar bepalingen, die eveneens verdienen vermeld te worden. In de eerste plaats zal volgens door den Rijkskanselier te geven voorschriften van de in Duitschland aanwezige vreemde munt, van de loopende vorderingen op het buitenland en van de verleende credieten een inventarisatie worden gehouden, terwijl voorts de Rijkskanselier bevoegd wordt verklaard onder strafbedreiging te bepalen, dat de vreemde betalingsmiddelen en vorderingen tegen den koers van den dag aan de Reichsbank zullen moeten worden overgedragen. Ook in deze richting dus mobilisatie van alle krachten, waardoor de Reichsbank in staat wordt gesteld tot een Devisenpolitiek, waarbij zij al het in den lande aanwezige materiaal te harer beschikking zal hebben.

LA DETTE UNIFIEE.

De bekende staathuishoudkundige Edmond Théry geeft in de *Matin* het denkbeeld aan de hand, dat alle Geallieerde Staten — van Montenegro tot Engeland — reeds thans overeenkomen hunne oorlogsschaden te consolideeren in den vorm van eene geunificeerde schuld, door alle tien natiën gegarandeerd, teneinde daarin niet alleen om te zetten de bestaande vlottende schulden, maar ook de tijdens den oorlog aangegane leeningen.

Eene centrale kas moet regelen, welke bedragen iedere staat moet ontvangen en waarvoor deze belast wordt en verantwoordelijk blijft tegenover zijne medegeallieerden; voorts zich belasten met de inning van de voor rente en amortisatie benodigde gelden.

Het voordeel dezer regeling is zijns inziens, dat er geen scherpe concurrentie tusschen de staten onderling zal ontstaan om zich het noodige goud te verzekeren tot herstel van hunne valuta en dat zich een voortdurende geld-arbitrage tusschen de staten onderling zal ontwikkelen, die mede zal werken tot verlevendiging der commercieele en financieele transactiën. De voorschotten tijdens den duur van den oorlog door den eenen staat aan den anderen verstrekt zouden op zeer eenvoudige wijze door boekingen worden vereffend en den zwakkeren staten zou het crediet der krachtigere ten goede komen. De omstandigheid, dat deze schuld een breede internationale markt zou hebben, zou de waarde van het fonds verhoogen.

Het denkbeeld heeft veel aantrekkelijks, maar eene der moeilijkheden zal wel wezen een zoo reusachtige leening aan den man te brengen. Voor zoover zulks door conversie van oude leeningen kan geschieden, gaat het gemakkelijk genoeg, maar de consolideering der vlottende schuld zal geruimen tijd vereischen, temeer omdat uit het provenu dezer leening ook zullen moeten worden bekostigd de diverse nog te betalen oorlogsschaden.

Het is moeilijk zich een denkbeeld te vormen van de grootte dezer bedragen, maar de milliarden sterling leening van Engeland geeft eenig denkbeeld van hetgeen vereischt zal worden als de geheele rekening moet worden voldaan.

DE DUITSCHE BANKCONCENTRATIE.

Na de groote bankfusies in het Rijnland en Westphalen, even vóór den oorlog, heeft langen tijd de concentratie in het Duitsche bankwezen geen verdere vorderingen gemaakt. Dezer dagen evenwel heeft de Deutsche Bank, de voornaamste der Deutsche bankinstellingen, weder een tweetal instellingen in zich opgenomen, de Schlesische Bankverein en de Norddeutsche Creditanstalt in Königsberg. De eerste, met een kapitaal van 50 miljoen mark, was de voornaamste bankinstelling uit Oostelijk Duitschland met nauwe relaties met de Silezische grootindustrie; de tweede bezit een kapitaal van 24 miljoen mark en is voornamelijk werkzaam in de Noord-Oostelijke provincies van Pruisen.

Een groot deel van de aandelen der eerste instelling was reeds sinds jaren in handen der Deutsche Bank, die in vroeger jaren steeds de gewoonte volgde de bankinstellingen, waarover zij de contrôle verwierf, niettemin als zelfstandige lichamen te laten bestaan. Pas bij de overneming van de Bergisch-Märkische Bank, kort vóór den oorlog, heeft de Deutsche Bank met dit stelsel gebroken.

Uit het hierna volgend aan de Frkf. Ztg ontleend staatje blijkt, dat weliswaar in het bedrag van het aandelenkapitaal de Disconto-Gesellschaft de Deutsche Bank overtreft, doch dat niettemin de Deutsche Bank alle recht heeft ook op grond van de cijfers in de eerste plaats te worden genoemd. Naast de vier D-banken zijn nog 9 instellingen opgenomen.

(In miljoenen mark):	Aandelen kapitaal.	Reserves	Totaal
Deutsche Bank	275	225	500
Disconto-Gesellschaft	300	119	419
Dresdner Bank	200	61	261
Darmstädter Bank	160	32	192
Allg. Deut. Credit-Anstalt	110	46,9	156,9
Berliner Handelsgesellsch.	110	34,5	144,5
Essener Creditanstalt	90	26,2	116,2
Rheinisch-Westf. Disc.-Ges.	95	18,4	113,4
Rheinische Creditbank ..	95	16,8	111,8
Schaaffhausenscher Bankv.	100	10	110
Barmer Bankverein.....	92,5	16,1	108,6
Commerz- u. Disconto-Bank	85	15	100
Nationalbank.....	90	9	99

INGEZONDEN STUKKEN.

HET BEGRIP TANTIEME IN HET ONTWERP VAN WET TOT HEFFING EENER DIVIDENDBELASTING.

Mijnheer de Redacteur,

U veroorlove mij den heer J., die in het vorig nummer een lang artikel schreef over het ontwerp der Dividendbelasting, opmerkzaam te maken op artikel 8 van het ontwerp. Zijn wensch, dat niet alleen in sommige gevallen, gelijk het ontwerp Treub reeds deed, gedeelten van het vaste salaris als tantième zullen worden beschouwd, doch wederkeerig ook in sommige gevallen gedeelten van de tantièmes als vast salaris vrij van de tantiëmelasting zullen zijn, is reeds vervuld bij de op 21/22 Juni 1916 door den Minister Van Gijn ingediende Nota van wijzigingen (gevoegd bij de Memorie van Antwoord); men zie artikel 8 van het gewijzigde ontwerp. De bedoeling van den Minister was, voor wie de Memorie van Antwoord las, duidelijk. Krijgt iemand een gering salaris en is hij grootendeels aangewezen op zijn tantièmes, dan worden deze tot zoodanig bedrag als salaris gerekend als met een behoorlijke belooning voor zijn arbeid strookt. De eerste redactie van artikel 8 (nieuw) was intusschen beter bedoeld dan zij uitviel en daarom is bij de jongste nota van wijzigingen (van 23 Januari) de redactie verbeterd, zoodat de bedoeling thans duidelijk wordt weergegeven.

Bij een vennootschap met een maatschappelijk kapitaal van, b.v. f 500.000 is het bedrag der tantièmes

noodig om wat een lid van de directie of het personeel aan salaris ontvangt, op te voeren tot een som van f 7.500 ($\frac{3}{4}$ van het volgens art. 7 berekende bedrag van f 10.000) *vrij van tantiëmebelasting*. Dus juist als J. wenscht. Met deze afwijking echter, dat in artikel 8 slechts driekwart van de volgens artikel 7 berekende bedragen vrijgesteld wordt, terwijl J. zoude wenschen, dat een gelijk bedrag, als volgens artikel 7 berekend, zoude worden vrijgesteld.

Er zal met den Minister over drie vierden of vier vierden misschien wel te spreken zijn. Echter is het onderscheid zeer verdedigbaar. In artikel 7 worden bedragen aan salaris genoemd, die als maximum moeten gelden van wat kan worden toegekend, zonder dat de bedoeling, de tantiëmebelasting te ontduiken, wordt aangenomen; er zijn dus hooge bedragen genoemd, wyl men niet te spoedig de ontduikbedoeling wil aannemen. In artikel 8 gaat het om het omgekeerde. Men wil er de bedragen bereiken, welke aan salaris zouden worden toegekend, als er niet of niet veel met de tantiëmes werd gerekend. Die minima van art. 8 moeten natuurlijk lager zijn dan de maxima van artikel 7.

Met dankbetuiging voor de plaatsruimte,

Uw dw.,

CIVIS.

REGEERINGSMAATREGELEN OP HANDELSGEBIED.

Uitvoer van runderen. In den loop der maand Februari zullen door tusschenkomst van de Rundveevereeniging worden uitgevoerd 874 stuks stamboekrunderen. Ter zake van den aankoop dezer dieren zullen de betrokken buitenlandsche commissiën hier te lande gebruik moeten maken van de diensten der door de Rijkscommissie van Toezicht op de Rundveevereeniging aan te wijzen commissiënairs.

Bevordering van teelt van tuinbouwgewassen in eigen tuinen. De minister heeft alle eigenaren van gronden en in het bijzonder de werkgevers, voor zoover zij daarvoor terreinen vrij hebben, uitgenoodigd tot het beschikbaar stellen van tuingrond aan hun personeel te willen overgaan, ten einde daardoor de zorg voor de levensmiddelenvoorziening te helpen verlichten.

Uitzaai van tarwe. In verband met de mogelijkheid, dat ten gevolge van de vorst een meer of minder groot percentage der te velde staande wintergranen vernietigd zal zijn, of althans zoodanig beschadigd, dat tot omploeging moet worden overgegaan, en zaaizaad van zomertarwe slechts in beperkte hoeveelheden voorhanden is, brengt de minister ter algemeene kennis, dat het, volgens het oordeel van vele deskundigen, zeer wel mogelijk is tot in het begin van Maart sommige soorten wintertarwe te zaaien, met name de bekende Wilhelmina-tarwe. Den landbouwers wordt in overweging gegeven hiervan een zoo ruim mogelijk gebruik te maken. Ook wordt aanbevolen het zaaikoren met ontsmettende middelen te behandelen.

Uitvoer van verduurzaamde groenten. Bij beschikking van den Minister van Landbouw enz. van 19 Juli j.l. was ten aanzien van den uitvoer van gezouten, gedroogde en op andere wijze verduurzaamde groenten o.m. bepaald, dat de afgifte van consenten alleen geschiedt ten aanzien van groente, die onder ambtelijk toezicht wordt ingeladen op de plaatsen, waar zoodanige inlading van versche groente kan geschieden, alsmede op nog nader door genoemden Minister aan te wijzen plaatsen. Bij beschikking van 12 dezer is deze bepaling niet van toepassing verklaard op groenten, geconserveerd in blik, flesschen of ander klein verpakkingsmateriaal.

Veevoeder. Blijkens mededeeling van de Toewijzingscommissie voor veevoeder zal 19 dezer begonnen worden met de afgifte van veevoeder, besteld

voor Februari. Uitgekeerd zal worden voor maïs, tarwe en gerst 25 pCt.; van de aangevraagde hoeveelheden haver 50 pCt., Amerikaansche lijnkoeken, lijnmeel en samengestelde koeken 15 pCt. Met de eerstvolgende levering zal waarschijnlijk in de eerste dagen van April een aanvang worden gemaakt, waarmede belanghebbenden hebben rekening te houden. In Maart zal echter nog voor hen, die zemelen enz. besteld hebben, eene distributie daarvan geschieden tot een later bekend te maken percentage.

Rantsoeneering van regeeringsgoederen. Ten aanzien van de verstrekking van verschillende regeeringsgoederen zullen de gemeenten aan eene rantsoeneering worden onderworpen. (Vgl. ons Overzicht in No. 56 van 24 Jan. j.l.) Thans is bepaald, dat het rantsoen zal bedragen: voor aardappelen 12 K.G.; bak- en braadvet 200 gram; peulvruchten (bruine boonen of groene erwten, ter keuze van de regeering) $\frac{1}{2}$ K.G.; rijst, gort en haverhout tezamen 2 K.G.; zachte zeep $\frac{1}{2}$ K.G., alles per hoofd per 4 weken en voor varkensvleesch 8 varkens van tenminste 100 K.G. slachtgewicht per 1000 inwoners per 4 weken.

Wanneer in eenige gemeente het verbruik van één dezer artikelen ook in normale tijden belangrijk meer is dan het gemiddelde verbruik — hetgeen in het bijzonder bij varkensvleesch nog al eens voorkomt — wordt bij de toewijzing met deze omstandigheid zoo mogelijk rekening gehouden.

Rantsoeneering van de industrie in kolenvoerbruik en gebruik van electrischen stroom. Aangezien door de voortdurende moeilijkheden voor de kolenvoorziening verdere maatregelen tot beperking van het verbruik van steenkolen in de industrie niet langer kunnen worden uitgesteld, heeft de minister van landbouw enz. bepaald, dat met ingang van 15 dezer aan alle industriële bedrijven in Nederland slechts is toegestaan een verbruik van brandstoffen, overeenkomend met 75 pCt. van de verbruikte hoeveelheid in een overeenkomstig tijdvak van de maand November 1916. Deze rantsoeneering geldt ook voor de levering van electrischen stroom, al mocht daarvan thans nog door den Directeur der Rijks-Kolendistributie ontheffing zijn verleend. Een en ander sluit niet in, dat thans door alle industrieën kan worden gerekend op beschikbaarstelling van hoeveelheden brandstoffen, overeenkomend met het voorgeschreven maximum, doch het vergroot de mogelijkheid, dat bij de toewijzingen in Maart aan aanvragen uit alle takken van bedrijf, althans percentagegewijs, zal kunnen worden voldaan. Voor bepaalde bedrijven zal geheele of gedeeltelijke ontheffing van de beperking van het verbruik kunnen worden verleend. Dergelijke ontheffing zal echter, behalve voor fabrieken van levensmiddelen voor volksvoeding en van legerbehoeften, uit den aard der zaak slechts bij hooge uitzondering worden verleend.

MAANDCIJFERS.

SPAARBANKCIJFERS.

Overzicht van inleg en terugbetaling bij de Rijkspostspaarbank.

DECEMBER	1916	1915	1914
Inlagen	f 6.871.913	f 6.090.523	f 4.253.278
Terugbetalingen ..	„ 5.961.309	„ 5.291.761	„ 4.492.012
Tegood der inleggers op ultimo	„ 201.974.271	„ 184.617.576	„ 180.008.032
Nom. bedr. der uitst. staatsschuldboekjes op ultimo	„ 26.247.600	„ 24.668.100	„ 24.330.750
Spaarbankboekjes:			
Aantal nieuw uitgegeven	9.170	9.390	6.546
Aantal geheel afbetaald	5.624	5.677	6.991
Aantal uitstaande op ultimo	1.732.467	1.692.148	1.671.498

STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.

N.B. *** beteekent: Cijfers nog niet ontvangen.

GELDKOERSEN.

I. BANKDISCONTO'S.

	17 Februari 1917	20 Juli 1914
Ned. Bank	Disc. Wissels. 4 1/2 sedert 1 Juli '15	3 1/2 sedert 23 Mrt. '14
	Bel. Binn. Eff. 4 1/2 " 1 " '15	4 " 23 " '14
	Vrsch. in R.C. 5 1/2 " 19 Aug. '14	5 " 23 " '14
Bank van Engeland	5 1/2 " 18 Jan. '17	3 " 29 Jan. '14
Duitsche Rijksbank	5 " 23 Dec. '14	4 " 5 Febr. '14
Bank van Frankrijk	5 " 20 Aug. '14	3 1/2 " 29 Jan. '14
Oostenr. Hong. Bk.	5 " 10 Apr. '15	4 " 12 Mrt. '14
Russische Staatsbk.	6 " 27 Juli '14	5 " 1 Apr. '14
Nat. Bank v. Denem.	5 " 10 " '15	5 " 6 Febr. '14
Zweedsche Rijksbk.	5 1/2 " 9 Nov. '16	4 1/2 " 6 " '14
Zwitsersche Nat. Bk.	4 1/2 " 2 Jan. '15	3 1/2 " 19 " '14
Bank van Italië ..	5 " 1 Juni '16	5 " 9 Mei '14
Feder. Res. Bk. N.Y.	3-4 1/2 " —	—
Javasche Bank....	3 1/2 " 1 Aug. '09	3 1/2 " 1 Aug. '09

II. OPEN MARKT.

Data	Amsterdam		Londen Part. disconto	Berlijn Part. disconto	Parijs Part. disc.	N. York Call- money
	Part. disconto	Prolon- gatie				
17 Febr. '17	2 1/2	4	5 1/4	4-5/8	—	2 1/2-3/4
12-17 " '17	2 1/4-1/2	4-5	5 3/8-1/4	4-5/8	—	2-2 1/2
5-10 " '17	2 1/4-3/4	5-6	5 1/10-3/8	4-5/8	—	2-3
29 J.-3 F. '17	1 3/8-2	2 3/4-3 1/4	5 1/8-1/10	4-5/8	—	1 3/4-3
14-19 F. '16	1 1/4-2	2 1/4-1/2	5 1/8	4 1/2-3/4	—	1 3/4-2
15-20 F. '15	4 7/8	5	1 7/16-1/2	—	—	1 7/8-2 1/8
20-24 Jul. '14	3 1/8-3/16	2 1/4-3/4	2 1/4-3/4	2 1/8-1/2	2 3/4	1 3/4-2 1/2

1) Noteering van 16 Februari.

WISSELKOERSEN.

I. KOERSEN IN NEDERLAND.

Voor Londen, Berlijn en Parijs worden voorloopig ook de dagelijksche noteeringen te Amsterdam opgenomen. De dagelijksche koersen op New York, alsmede de laagste en hoogste der week zijn aan particuliere opgaven ontleend.

Data	Londen	Berlijn	Parijs	New York
12 Febr. 1917 ..	11.72 1/2	40.92 1/2	42.20	2.45 5/8
13 " 1917 ..	11.73	41.17 1/2	42.22 1/2	2.45 7/8
14 " 1917 ..	11.74 3/4	41.07 1/2	42.27 1/2	2.46 1/8
15 " 1917 ..	11.75	40.95	42.27 1/2	2.46 1/4
16 " 1917 ..	11.74 3/4	41.—	42.27 1/2	2.46 1/4
17 " 1917 ..	11.74 3/4	41.02 1/2	42.27 1/2	2.46 1/4
Laagste der week	11.71 1/2	40.77 1/2	42.12 1/2	2.45 3/8
Hoogste " "	11.75 1/4	41.25	42.30	2.46 3/8
10 Febr. 1917 ..	11.72 1/2	41.87 1/2	42.17 1/2	2.45 1/2
3 " 1917 ..	11.70	40.75	42.07 1/2	2.45
Muntpariteit ..	12.10 3/8	59.26	48.—	2.48 3/4

Data	Zwitser- land	Weenen	Kopen- hagen	Stock- holm	Batavia telegrafisch
17 Febr. 1917	49.17 1/2	25.50	67.75	72.95	99 3/4-100 1/2
Laagste d. w.	48.85	25.10	67.37 1/2	72.45	—
Hoogste " "	49.30	25.52 1/2	67.30	73.—	—
10 Febr. 1917	49.27 1/2	25.20	67.37 1/2	72.52 1/2	99 3/4-100 1/2
3 " 1917	49.10	26.—	67.22 1/2	72.42 1/2	99 3/4-100 1/2
Muntpariteit	48.—	50.41	66.67	66.67	100

OVERZICHT.

De stemming was gedurende de geheele week vast. De koers op Londen steeg van 11,71 1/2 tot 11,75 en bleef op dit punt gedurende eenige dagen schommelen. Parijs steeg van 42,17 1/2 tot 42,27 1/2, New-York van 2,45 5/8 tot 2,46 1/4. Deze laatste koersen waren nominaal, aangezien de handel zich weder hoofdzakelijk bepaalde tot telegrafische uitbetaling, waarvan de noteering van 2,46 1/8 opliep tot 2,46 3/4 à 7/8. Berlijn steeg van 40,92 1/2 tot 41,17 1/2 en liep daarna weder terug tot 40,95; slot 41,02 1/2. Weenen sterk gezocht 25,15—25,50. Zwitserland weder zeer onregelmatig 49,22 1/2—49—49,20—49,15. Skandinavië vast; Kopenhagen 67,45—67,75. Stockholm 72,55—72,95. Rusland en Italië eerder aangeboden de roebel circa 71. Spanje vast 52—52,40. Ook Buenos-Aires vaster 108 1/2—109 3/4.

II. KOERSEN TE NEW YORK.

Data	Cable Londen (in \$ per £)	Zicht Parijs (in frs. p. \$)	Zicht Berlijn (in cents p. Rm. 4)	Zicht Amsterd. (in cents per gld.)
17 Februari 1917	4.76.45	5.85	68 1/8	40 9/16
Laagste d. week..	4.76.45	5.84 1/4	67 3/4	40 1/2
Hoogste " " ..	4.76.45	5.85	68 1/8	40 11/16
10 Februari 1917	4.76.45	5.84 1/4	70—	40 11/16
3 " 1917	4.76.45	5.84 3/4	67 3/8	40
Muntpariteit....	4.86.67	5.18 1/4	95 1/4	40 9/16

III. KOERSEN VAN DE VOLGENDE PLAATSEN OP LONDEN.

Plaatsen en Londen	Noteerings- eenheden	26 Jan. 1917	30 Jan. 1917	Tijdperk 31 Jan.-7 Febr.		6 Febr. 1917
				Laagste	Hoogste	
Alexandrië..	Piast. p. £	97 1/2	97 1/2	97 1/2	97 1/2	97 1/2
B. Aires	d.p.gd.pes.	49 3/8	50	49 7/8	50 3/10	50 3/10
Calcutta ...	sh/d.p.rup.	1 4 3/8	1 4 7/10	1 4 7/10	1 4 1/2	1 4 7/10
Hongkong ..	id. p. \$	2 3 7/8	2 4 1/2	2 4 1/4	2 4 1/2	2 4 1/4
Lissabon	d. p. escudo	30 3/4	30 7/8	30 1/2	31 1/4	31 1/4
Madrid	Peset. p. £	22.35	22.37 1/2	22.35	22.45	22.39 1/2
Montevideo ..	d. p. peso	53 1/2	53 3/10	53 3/10	53 1/2	53 1/2
Montreal ...	\$ per £	4.76 7/8	4.76 7/8	4.76 7/8	4.79	4.78 1/2
Petrograd ..	R. p. £ 10	166 7/8	167 3/4	164 1/4	169	163 3/4
R.d.Janeiro 1)	d. p. milr.	12 1/10	12 3/10	11 7/8	12 20/32	11 7/8
Rome	Lires p. £	34.25	34.10	33.40	34.57	33.60
Shanghai ...	sh/d p. tael	—	3/6 1/2	3/7	3/7 1/4	3/7 1/4
Singapore ..	id. p. \$	2 4 1/8	2 4 1/8	2 4 1/8	2 4 9/16	2 4 3/10
Valparaiso 1)	d. p. pap. p.	11 23/32	11 23/32	11 7/10	11 23/32	11 7/10
Yokohama ..	sh/d.p.yen	2/1 5/8	2/1 5/8	2/1 5/8	2/1 5/8	2/1 5/8

1) Noteeringen op 90 dagen.

GOUDE EN ZILVER.

GOUDBEWEGING BIJ DE BANK VAN ENGELAND.

Sedert begin Augustus 1916 worden de dagelijksche ontvangsten en onttrekkingen van goud door de Bank van Engeland tijdelijk niet bekend gemaakt.

ZILVER.

Noteering te Londen.

te New York.

17 Febr. 1917.....	38 1/8	78 3/8
10 " 1917.....	37 5/8	77 3/8
3 " 1917.....	37 5/10	76 7/8
27 Jan. 1917.....	—	76 5/8
19 Febr. 1916.....	26 7/8	56 5/8
20 Febr. 1915.....	22 7/8	48 3/4
20 Juli 1914.....	24 11/16	54 1/8

NEDERLANDSCHE BANK.

VERKORTE BALANS OP 17 FEBRUARI 1917.

Activa.		
Binnenl. Wis- sels, Prom., enz. in disc.	H.-bk. f 43.178.224,67 B.-bk. „ 66.065,95 Ag.sch. „ 16.175.572,72 1/2	f 59.419.863,34 1/2
Papier o. h. Buitenl. in disconto	Idem eigen portef. f 8.078.921,— Af: Verkocht maar voor de bk. nog niet afgel. „ —	„ 8.078.921,—
Beleeningen incl. vrsch. in rek.-crt. op onderp.	H.-bk. f 41.230.248,00 1/2 B.-bk. „ 4.030.813,84 Ag.sch. „ 40.709.055,16 1/2	f 85.970.117,01
Op Effecten	f 81.076.117,01	
Op Goederen en Spec.	„ 4.894.000,—	„ 85.970.117,01
Voorschotten a. h. Rijk	„ 13.273.245,11 1/2	
Munt en Muntmateriaal	Munt, Goud f 61.450.230,— Muntmat. Goud „ 529.104.521,76 1/2	f 590.554.751,76 1/2
Munt, Zilver, enz.	„ 6.481.174,67	
Muntmat. Zilver	„ —	„ 597.035.926,43 1/2
Effecten	Bel. v. h. Res.fonds. f 5.118.870,12 1/2 id. van 1/8 v. h. kapit. „ 3.959.898,25	„ 9.078.768,37 1/2
Geb. en Meub. der Bank	„ 1.400.000,—	
Diverse rekeningen	„ 68.133.848,26 1/2	f 842.390.689,54 1/2
Passiva.		
Kapitaal	f 20.000.000,—	
Reservefonds	„ 5.155.090,98 1/2	
Bankbiljetten in omloop	„ 737.605.690,—	
Bankassigtiën in omloop	„ 2.678.883,03	
Rekening-Courant saldo's:		
Van het Rijk	f —	
Van anderen	„ 69.114.733,81	„ 69.114.733,81
Diverse rekeningen	„ 7.836.291,77	„ 7.836.291,77
		f 842.390.689,54 1/2

Beschikbaar metaalsaldo f 434.255.496,26
Op de basis van 2/3 metaaldekking „ 272.375.634,89
Minder bedragen bankbiljetten in omloop dan waartoe de Bank gerechtigd is „ 2.171.277.480,—

Bij vergelijking met den vorigen weekstaat blijken de volgende verschillen:

	Meer	Minder
Disconto's	7.710.346,44	
Buitenlandsche wissels	23.166,—	
Beleeningen		5.286.748,15
Goud	1.002.751,43	
Zilver		192.015,33
Bankbiljetten		5.716.285,—
Part. Rek.-Crt. saldo's	9.329.223,20 1/2	

N.B. Uit de bekendmaking van den Minister van Financiën blijkt, dat uitstonden op:

	17 Febr. 1917	10 Febr. 1917
Aan schatkistpromessen.. waarvan rechtstreeks bij de Ned. Bank geplaatst	f 95.120.000,—	f 87.120.000,—
Aan schatkistbiljetten	„ 37.000.000,—	„ 29.000.000,—
Aan zilverbons	„ 72.874.000,—	„ 72.920.000,—
	„ 16.911.581,—	„ 16.649.774,50

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden guldens.)

Data	Goud	Zilver	Bankbiljetten	Andere opeischbare schulden
17 Febr. 1917	590.555	6.481	737.606	71.794
10 „ 1917	589.552	6.673	743.322	62.770
3 „ 1917	589.558	6.646	745.750	94.543
27 Jan. 1917	589.561	6.814	732.759	84.163
20 „ 1917	589.578	6.805	736.433	78.021
13 „ 1917	589.576	6.746	745.543	71.495
6 „ 1917	590.589	6.694	751.767	68.526
30 Dec. 1916	587.602	6.985	758.379	58.316
23 „ 1916	587.613	7.157	728.640	57.650
16 „ 1916	590.523	6.948	733.316	56.512
9 „ 1916	584.126	6.855	740.642	37.300
2 „ 1916	585.142	6.626	746.774	39.773
25 Nov. 1916	584.591	6.725	736.284	48.950
19 Febr. 1916	489.740	5.261	575.339	97.068
20 Febr. 1915	250.266	1.441	444.995	98.156 1)
25 Juli 1914	162.114	8.228	310.437	6.198

1) Waarvan Rek. Crt. saldo van het Rijk f 82.837.000,—.

Data	Disconto's		Beleeningen	Beschikbaar metaalsaldo	Dekkingpercentage
	Totaal	Hiervan Schatkistpromessen rechtstreeks			
17 Febr. 1917	59.420	37.000	85.970	434.255	74
10 „ 1917	51.710	29.000	91.257	434.106	74
3 „ 1917	97.049	77.000	78.137	427.245	71
27 Jan. 1917	78.223	53.000	68.517	432.090	73
20 „ 1917	76.670	48.000	69.301	432.591	73
13 „ 1917	79.029	47.000	72.282	432.014	73
6 „ 1917	71.462	37.000	79.604	432.324	73
30 Dec. 1916	66.685	31.000	85.505	430.347	73
23 „ 1916	56.459	31.000	77.433	436.612	76
16 „ 1916	53.916	33.000	77.679	438.613	76
9 „ 1916	51.150	30.000	70.303	434.497	76
2 „ 1916	58.810	37.000	80.167	433.563	75
25 Nov. 1916	68.280	50.000	66.229	433.374	75
19 Febr. 1916	74.665	52.500	74.116	359.857	74
20 Febr. 1915	93.214	—	211.015	142.801	46
25 Juli 1914	67.947	14.300	61.686	43.521 1)	54

1) Op de basis van 2/3 metaaldekking.

JAVASCHE BANK.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden Guldens.)

Data	Goud	Zilver	Bankbiljetten	Andere opeischbare schulden
23 Dec. 1916	74.269	23.748	157.159	47.729
16 „ 1916	72.317	23.032	158.678	43.990
9 „ 1916	72.009	23.354	159.086	47.519
2 „ 1916	72.099	23.264	159.566	50.787
25 Dec. 1915	42.480	32.198	135.967	34.557
26 Dec. 1914	38.587	25.779	131.196	23.969
25 Juli 1914	22.057	31.907	110.172	12.634

Data	Disconto's	Wissels, buiten N.-Ind. betaalbaar	Beleeningen	Diverse rekeningen 1)	Beschikbaar metaalsaldo	Dekkingpercentage
23 Dec. 1916	6.190	37.584	57.551	10.005	57.039	47
16 „ 1916	6.514	37.592	57.107	10.703	54.816	47
9 „ 1916	6.396	37.250	62.344	9.809	54.043	46
2 „ 1916	6.571	37.684	64.324	10.812	53.292	45
25 Dec. 1915	5.846	22.040	45.641	26.130	40.573	44
26 Dec. 1914	4.914	9.030	35.751	15.771	33.333	41
25 Juli 1914	7.259	6.395	47.934	2.228	4.842 2)	44

1) Sluitpost der activa.

2) Op de basis van 2/3 metaaldekking.

SURINAAMSCH-BANK.
OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.
(In duizenden guldens.)

Data	Metaal	Circulatie	Andere opsch. schulden	Disconto's	Div. rekeningingen 1)
16 Dec. 1916 ..	655	1.041	780	878	859
9 " 1916 ..	633	1.057	790	877	872
2 " 1916 ..	652	1.050	767	879	809
25 Nov. 1916 ..	667	1.032	778	876	877
18 Dec. 1915 ..	713	923	1.049	883	1.059
19 Dec. 1914 ..	1.294	949	1.031	777	248
25 Juli 1914 ..	645	1.100	560	735	396

1) Sluitpost der activa.

BUITENLANDSCHE BANKSTATEN.

Aan het eind van ieder kwartaal wordt een overzicht gegeven van enkele niet wekelijks opgenomen bankstaten.

I. BANK VAN ENGELAND.

WEEKSTAAT VAN 31 JANUARI 1917.

ISSUE DEPARTMENT.

Notes issued.. £ 73.720.480	Government Debt £ 11.015.100
	Other securities,, 7.434.900
	Gold coin and bullion .... ,, 55.270.480
£ 73.720.480	£ 73.720.480

BANKING DEPARTMENT.

Capital..... £ 14.553.000	Government securities .. £ 160.373.392
Rest ..... ,, 3.491.937	Other securities,, 35.727.351
Public deposits ,, 44.764.140	Notes ..... ,, 34.119.405
Other deposits ,, 168.777.346	Gold and silver coin ..... ,, 1.394.232
Seven-day and other bills.. ,, 27.957	
£ 231.614.380	£ 231.614.380

Door het uitblijven der Engelsche bladen zijn de cijfers der beide laatste weekstaten hierboven niet kunnen worden opgenomen.

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

Onderstaand overzicht bevat tevens de cijfers der door de Regeering uitgegeven currency notes van 1 £ en 10 sh. met het bedrag der gouddekking en der tot dekking aangewezen Government securities. De publicatie dezer cijfers geschiedt sedert 26 Augustus 1914.

(In duizenden p. st.)

Data	Metaal	Circulatie	Currency Notes.		
			Bedrag.	Goudd.	Gov. Sec.
14 Febr. 1917	59.141	39.451	***	***	***
7 " 1917	56.924	39.535	***	***	***
31 Jan. 1917	56.865	39.601	143.552	28.500	112.339
24 " 1917	56.623	38.785	143.661	28.500	114.091
16 Febr. 1916	54.820	32.566	98.817	28.500	65.203
17 Febr. 1915	65.546	34.167	36.063	25.500	8.924
22 Juli 1914	40.164	29.317	.....	.....	.....

Data	Gov. Sec.	Other Sec.	Public Depos.	Other Depos.	Reserve	Dekking-percentage 1)
14 Febr. '17	134.959	44.034	51.923	145.157	36.141	18,33
7 " '17	212.397	38.580	42.262	226.470	35.839	13,33
31 Jan. '17	160.373	35.727	44.764	168.773	35.514	16,83
24 " '17	133.879	37.836	50.721	139.232	36.288	19,10
16 Febr. '16	32.839	95.153	51.514	99.156	40.704	27
17 Febr. '15	24.563	101.701	40.316	117.618	49.829	31 1/2
22 Juli '14	11.005	33.633	13.735	42.185	29.297	52 3/8

1) Verhouding tusschen Reserve en Deposits.

II. DUITSCHE RIJKS-BANK.
STAAT VAN 7 FEBRUARI 1917.

De biljetten zijn sedert den oorlog niet inwisselbaar.

Metallbestand	Mk. 2.542.271.000
davon Goldbestand	2.525.490.000
Reichs- und Darlehenskassenscheine	282.881.000
Noten anderer Banken	4.706.000
Wechsel	8.188.720.000
Lombardforderungen	12.015.000
Effekten	109.308.000
Sonstige Aktiva	997.671.000
Grundkapital	180.000.000
Reservefonds	85.471.000
Notenumlauf	7.892.292.000
Sonstige täglich fällige Verbindlichkeiten ..	3.505.047.000
Sonstige Passiva	474.762.000

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

Onderstaand overzicht bevat tevens het cijfer der uitgegeven Darlehenskassenscheine. De Scheine, welke niet in kas zijn bij de Reichsbank, circuleeren grootendeels onder het publiek. De Darlehenskassen zijn ingesteld op 11 Augustus 1914.

(In duizenden Mark)

Data	Metaal	Daarvan Goud	Kassenscheine	Circulatie	Dekking-percentage 1)
7 Feb. 1917	2.542.271	2.525.490	282.881	7.892.292	36
31 Jan. 1917	2.541.440	2.524.418	283.942	7.858.489	36
23 " 1917	2.540.309	2.523.185	321.601	7.650.783	38
13 " 1917	2.539.574	2.522.261	271.988	7.726.844	35
7 Febr. 1916	2.495.194	2.454.951	549.379	6.450.834	47
6 Febr. 1915	2.240.931	2.195.057	200.332	4.671.970	52
23 Juli 1914	1.691.669	1.356.857	65.479	1.890.895	93

1) Dekking der circulatie door metaal en Kassenscheine.

Data	Wissels	Rek. Crt.	Darlehenskassenscheine	
			Totaal uitgegeven	In kas bij de Reichsbank
7 Febr. 1917	8.188.720	3.505.047	***	***
31 Jan. 1917	8.180.009	3.542.429	***	***
23 " 1917	8.172.637	3.648.020	3.330.400	308.400
13 " 1917	8.614.515	3.917.497	3.248.100	260.100
7 Febr. 1916	5.239.874	1.625.973	1.617.200	508.600
6 Febr. 1915	3.859.667	1.450.650	700.000	195.000
23 Juli 1914	750.892	943.964	.....	.....

III. BANK VAN FRANKRIJK.

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

Van 6 Aug. 1914 tot 28 Jan. 1915 werden geen staten gepubliceerd. De met * geteekende posten komen eerst sedert 28 Jan. 1915 in den weekstaat voor. De biljetten zijn sedert den oorlog niet inwisselbaar.

(In duizenden francs.)

Data	Goud	Waarvan in het Buitenland	Zilver	* Te goed in het Buitenland	* Buit.gew. voorsch. a/d. Staat
15 Febr. '17	5.134.734	1.945.603	274.500	724.090	8.600.000
8 " '17	5.128.712	1.844.559	276.790	728.650	8.400.000
1 " '17	5.131.163	1.795.157	279.283	795.643	8.200.000
25 Jan. '17	5.121.024	1.794.123	281.970	749.708	8.100.000
17 Febr. '16	5.031.110	—	358.870	889.985	5.600.000
18 Febr. '15	4.237.457	—	375.633	215.579	4.200.000
23 Juli '14	4.104.390	—	639.620	—	—

Data als boven.	Wissels	* Uitgestelde Wissels	Beleening	Bankbiljetten	Rek. Crt. Particulieren.	Rek. Crt. Staat
628.318	1.316.153	1.255.259	17.699.751	2.341.463	56.054	
709.193	1.318.581	1.255.381	17.514.326	2.340.048	52.606	
694.379	1.324.486	1.264.899	17.328.198	2.304.709	49.302	
443.199	1.745.407	1.258.478	14.203.465	1.929.365	81.443	
229.608	3.080.169	834.682	10.831.547	2.331.749	49.124	
1.541.080	—	769.400	5.911.910	942.570	400.590	

IV. RUSSISCHE STAATSBANK.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

De post „Schatkistbiljetten” komt eerst sedert 14 November 1914 n. st. in den weekstaat voor. De biljetten zijn niet inwisselbaar.

(In millioenen Roebel).

Data n. st.	Goud	Tegood i/h buit. tenland	Zil. ver	Schat- kistbil- jetten	Dis- conto's en belee- ningen	Circu- latie	Rek. Crt. Contant
5 Febr. '17	1.473	2.150	116	7.276	748	9.340	1.976
29 Jan. '17	1.475	2.151	116	7.127	741	9.205	1.833
21 „ '17	1.474	2.150	118	7.104	613	9.114	1.784
14 „ '17	1.475	2.150	119	6.866	667	9.097	1.873
5 Febr. '16	1.618	743	44	3.408	1.144	5.657	1.642
5 Febr. '15	1.558	154	48	945	1.042	3.052	1.089
21 Juli '14	1.601	144	74	....	757	1.634	1.099

V. BELGIË.

Van de Nationale Bank van België, die haar goudvoorraad naar Londen heeft overgebracht, zijn sedert 6 Augustus 1914 geen weekstaten openbaar gemaakt.

De Société Générale de Belgique is einde 1914 met de functie van circulatiebank belast. Het Notendepartement dezer bank publiceert wekelijks verkorte balansen. De biljetten zijn niet inwisselbaar.

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden francs.)

Data	Metaal incl. buitent. saldi	Beleen. van buitent. vorder.	Beleen. van prom. d. provinc.	Binn. wissels en beleen.	Circu- latie.	Rek. Crt. saldi.
15 Febr. 1917	340.495	84.951	480.000	67.434	850.795	112.658
8 „ 1917	341.011	84.719	480.000	66.134	850.320	112.080
1 „ 1917	340.409	84.647	480.000	65.695	853.463	108.222
25 Jan. 1917	341.390	84.037	480.000	62.971	852.097	107.064
17 Febr. 1916	192.608	51.759	480.000	63.466	620.718	165.215

VI. VEREENIGDE STATEN VAN NOORD-AMERIKA.

FEDERAL RESERVE BANKS.

In werking getreden op 16 November 1914.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden dollars.)

Data	Goud	Zilver	Wissels	Deposito's	Circu- latie	Dekkings- Percen- tage ¹⁾
5 Jan. '17	460.770	16.180	148.024	681.988	13.245	69,3
29 Dec. '16	453.713	17.538	157.693	697.623	14.130	68,2
22 „ '16	449.917	6.025	156.930	678.259	15.754	69,8
15 „ '16	435.302	7.907	160.666	671.898	12.606	68,3
7 Jan. '16	354.418	12.888	55.579	431.085	12.982	82
8 Jan. '15	232.553	17.997	9.876	267.389	1.854	89

¹⁾ Gouddekking van deposito's en circulatie na aftrek van de posten tusschen de banken onderling.

VEREENIGDE NEW YORKSCHE BANKEN EN TRUST-
MAATSCHAPPIJEN.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(Gemiddelden in duizenden dollars.)

Data	Reserve	Deposito's	Circulatie	Beleeningen en disconto's	Surplus Reserve
17 Febr. '17	762.080	3.664.650	28.650	3.448.230	156.810
10 „ '17	769.400	3.706.830	28.600	3.470.710	158.520
3 „ '17	789.180	3.770.540	28.620	3.511.090	166.630
27 Jan. '17	810.280	3.751.470	28.680	3.472.390	190.710
19 Febr. '16	843.490	3.564.460	33.970	3.333.720	155.850
20 Febr. '15	512.250	2.259.270	39.460	2.288.590	138.500
25 Juli '14	467.880	1.958.320	41.730	2.057.570	26.170 ¹⁾

¹⁾ Op basis van 25 % van alle deposito's.

EFFECTENBEURZEN.

Amsterdam, 17 Februari 1917.

De Nederlandsche geldmarkt heeft in de afgelopen week een aanmerkelijke verruiming ondergaan. Het aanzeggen van beleeningen is geëindigd en door den zeer beperkten beurshandel is de vraag naar geld niet dringend. Omgekeerd kan men ook zeggen, dat de beurshandel gering is, tengevolge van het beperken der creditfaciliteiten, althans ten deele, daar natuurlijk de nog steeds gespannen politieke atmosfeer evenzeer het hare bijdraagt tot de terughouding in zaken. Hoe dit ook zij, de prolongatiekoers is weer heel wat normaler geworden en wel teruggegaan van 5 a 6 tot 4 pCt. Dit heeft zijn gunstige uitwerking op Nederlandsche staatsfondsen niet gemist, temeer nu de panniekachtige stemming, voortgesproten uit de vrees, dat ons land in den oorlog zou kunnen worden meegesleurd, gelukkig weer sterk begint te minderen. Met uitzondering van Integralen, die zwak sluiten, verlaten alle Nederlandsche schuldsoorten de week vrij aanmerkelijk boven het vorig niveau. Zulks kan niet worden gezegd van buitenlandse staatsobligatiën, die na een lange periode van betrekkelijk vaste houding, thans — nu het uitzicht op vrede weer zoo ver af lijkt en door het uitgeven van nieuwe leeningen en den stroom van onvoldoend gedekt bankpapier, de oorlogslasten duizelingwekkend stijgen — ondanks de lage koersen, eerder worden aangeboden. Naast Bulgaarsche en Oostenrijksche staatsfondsen, vallen ook voor Russen den laatsten tijd afbrokelende koersen te vermelden. Het slot dezer laatste was zelfs zeer zwak; 4 pCt. obligatiën Rothschild 5e emissie verloren ruim 4 pCt. Wellicht houdt dit verband met onlangs gepubliceerde cijfers, waaruit blijkt, dat de Russische staatsschuld aan het einde van 1916 tot R. 26 milliard gestegen is, tegen nog geen R. 10 milliard vóór den oorlog; de banknotenuitgifte tot R. 9 milliard, tegen een normaal-cijfer van R. 1½ a 2 milliard, bij een goudvoorraad van slechts R. 3.625 millioen, waarvan niet minder dan R. 2150 millioen zich in het buitenland bevindt.

Voor Zuid-Amerikaansche fondsen was de stemming weifelend, daar de ontwikkeling van de politieke geschillen tusschen Duitschland en de Unie ook voor deze republieken van beteekenis kan worden.

	10 Feb.	14 Feb.	17 Feb.	Rijzing of daling.
5 % Ned. Werk. Schuld ..	101 ³ / ₁₀	101 ³ / ₈	101 ³ / ₈	+ ⁷ / ₁₀
4 % „ „ „ ..	92 ¹ / ₂	94 ³ / ₈	93 ¹⁵ / ₁₀	+ ¹⁷ / ₁₀
3 % „ „ „ ..	71 ¹ / ₂	73 ³ / ₁₀	73 ³ / ₁₀	+ ¹¹ / ₁₀
2½ % „ „ „ ..	61 ¹ / ₄	60 ¹⁵ / ₁₀	60 ¹⁵ / ₁₀	— ³ / ₁₀
5 % Oost-Indië 1915	98 ⁷ / ₈	99 ⁷ / ₈	99 ³ / ₄	+ ⁷ / ₈
5 % Bulgarije 1902	66 ⁷ / ₈	64 ³ / ₄	64 ³ / ₄	— ² / ₈
4 % Oostenrijk Jan./Juli ..	41 ¹ / ₈	40 ¹ / ₄	40 ¹ / ₈	— 1
4½ % Iwangorod Dombrowa	75 ³ / ₈	74	74 ¹ / ₈	— ¹ / ₄
4 % Nicolai 1867-1869	63	65 ¹⁵ / ₁₀	65 ¹¹ / ₁₀	+ ²¹ / ₁₀
4 % Geconsolideerde 1880 ..	60 ¹⁸ / ₁₀	61 ¹¹ / ₁₀	61	+ ³ / ₁₀
4 % Obl. Zuidwest 1885 ..	66 ⁷ / ₁₀	63 ¹ / ₂	63 ¹ / ₂	— ²¹ / ₁₀
4 % Rusland bij Hope	62 ¹ / ₂	63	63 ¹ / ₂	+ 1
4 % Obl. Rothschild 5e emissie	68 ³ / ₄	64 ³ / ₈	64 ³ / ₈	— ⁴ / ₈
4 % Argentinië 1896-1899	71 ¹ / ₄	72	71 ³ / ₄	+ ¹ / ₂
5 % Brazilië 1898	93 ¹ / ₄	90 ¹ / ₈	92 ¹ / ₈	— ¹ / ₈
5 % Dominica	91 ¹ / ₂	90 ¹ / ₈	92 ¹ / ₈	+ ¹ / ₈
3 % Venezuela	49 ¹ / ₂	48 ¹⁵ / ₁₀	48	— ¹ / ₂

Op de locale markt is de belangstelling zelden zoo gering geweest als in de afgelopen week het geval was, hetgeen evenwel toch niet met koersdaling gepaard ging. Integendeel, verschillende geruchten en feiten kweekten een matige hausse-beweging. Aan den anderen kant bestaat nog zooveel onzekerheid, dat een groot deel van het beleggend publiek het niet waagt aan de koopbeweging mede te doen. Zeer begrijpelijk wordt deze houding, wanneer men bijv. nota neemt van de tegenstrijdige factoren, die de afdeling voor *scheepvaartfondsen* beheerschen. Eenerzijds maakte het bericht, dat de uit de Unie naar ons land vertrekkende booten niet meer verplicht zouden worden een Engelsche haven binnen te varen, doch in Halifax of de Bermuda's zouden worden gecontroleerd, een aangename indruk. Deze werd nog versterkt, toen bekend werd, dat door de in werking treding van de molestverzekeringwet, het risico slechts ten deele voor de maatschappijen zou blijven en verschillende booten begonnen zee te kiezen. Later werd echter bekend, dat de oplossing van de scheepvaartkwestie nog volstrekt niet zoo ver gevorderd was als men had gedacht. Geruchten omtrent verbeurdverklaring van de „Batavier II” en de „Prins Hendrik” drukten mede de stemming, evenzeer de cijfers der in het tijdvak van 1 tot 10 Februari door Duitschland getorpedeerde handelsschepen, n.l. 58 van de geallieerden en 32 van neutralen, met een totalen inhoud van 176.925

ton. Hieruit blijkt hoe groot het gevaar is, waaraan de uitvarende schepen zijn blootgesteld. Ten slotte scheen het be- toog, dat hierdoor de vrachtprijzen nog verder zullen stij- gen, het pessimisme te overwinnen, zoodat de afdeling weer op hoogere koersen sluit.

Cultuurwaarden gaven, onder leiding van aandeelen Handelsvereniging Amsterdam, die, naar het schijnt ook voor buitenlandse (Duitsche) rekening gezocht werden, van een vaste houding blijk; genoemd aandeel steeg van 325 tot 342 pCt. Vorstenlanden werden eveneens hooger uit de markt genomen, terwijl van *bankaandeelen* o.a. Koloniale Bank en Nederl.-Indische Handelsbank zich van hun vorig koersverlies konden herstellen.

Gunstiger was mede de houding van *industriële* fondsen, inzonderheid voor de Vereenigde Blikfabrieken en Insulinde Oliefabrieken.

Zeer lusteloos, doch vast van grondtoon waren *oliesoorten*, waarvan Koninklijke 13½ pCt. in prijs vooruitgingen, een voorbeeld, dat slechts aarzelend door de andere soorten werd gevolgd.

Nu enig uitzicht op een herstel van het scheepvaart- verkeer bestaat, ontwikkelde zich op iets hogere prijzen vraag voor *rubbersoorten*, temeer daar de prijs voor het product, die in begin van dit jaar tot 2 sh. 10 d. was inge- zakt, thans weer tot circa 3 sh. 5 d. is opgelopen. Berichten omtrent een gunstig verloop van de rubberveiling te Medan kwamen de markt nog ten goede. Op een enkele uitzondering na (Oost-Java Rubbers sluiten 12 pCt. hooger) was het koersherstel echter niet belangrijk.

De gunstige uitslag van de Java *tabaks*inschrijving bleef niet zonder uitwerking op de koersen, die blijkbaar niet werden beïnvloed door het bericht, dat, om de macht van de onlangs in het leven geroepen „Vereenigde Nederlandsche Tabakshandel” te neutraliseren, de oprichting van een „Bond van Importeurs van Tabak” in overweging is gene- men. Eenige belangrijke soorten als Amsterdam Langkat, Deli Maatschappij, Rotterdam Deli enz. behaalden prijsver- beteringen, afwisselend van 10 tot 17 pCt.

Ook de *theemarkt* had een vaster voorkomen.

	10 Feb.	14 Feb.	17 Feb.	Rijzing of daling.
Koloniale Bank	148	155¾	155¾	+ 7¾
Ned. Ind. Handelsb.	222	229	229	+ 7
Ned. Handel-Mij. resc.	179½	179¾	180½	+ 1
Alg. Ned. Ind. Electr. Mij.	145	142	139	- 6
Insulinde Oliefabr.	230	244	241	+ 11
Vereenigde Blikfabr.	148½	160	154	+ 5½
Wester Suikerraffinaderij	200	195½	198¾	- 1¼
Vorstenlanden	225	234	233	+ 8
Handelsver. Amsterdam	330	348½	342	+ 12
Javasche Cultuur	423	415	417	- 6
„Medarie” Cultuur	190	205	210	+ 20
Ketahom pref. aand.	29	35¼	33¾	+ 4¾
Geconsolideerde	159¼	163¾	161¼	+ 2
Koninklijke	491½	507	504½	+ 13½
Moeara Enim	225	228½	229	+ 4
Zuid-Perlak	85	86	87	+ 2
Amsterdam Rubber	224½	227	226	+ 1½
Deli Batavia Rubber	157½	159¾	156½	- 1
Indische Rubber	165	170	166	+ 1
Oost Java Rubber	230	244½	242	+ 12
Preanger Rubber	140	148½	142½	+ 2½
Serbadjadi	310	310	308	- 2
Holland Amerika Lijn	404½	411½	411½	+ 7
Kon. Holl. Lloyd	183½	185¾	185¼	+ 2¼
Kon. Ned. Stoomboot	215½	218	221¼	+ 5¾
Oostzee	299½	309½	305	+ 5½
Amsterdam Deli	214	228½	229	+ 15
Amsterdam Langkat	197	210	210	+ 13
Deli Batavia	405	420	411	+ 6
Deli Maatschappij	484	500	495	+ 11
Rotterdam Deli	206½	228	220	+ 13½
Senembah	487	505	504	+ 17
Amsterdam Thee	55	64¼	63½	+ 8½
Banjoewangi Thee	95	98½	98½	+ 3½
West Java Thee	61¼	70¾	69½	+ 8¼

De geheele Amerikaansche afdeling vertoont eveneens koersverbeteringen; met een opleving van den handel is deze over het algemeen binnen nauwe grenzen gebleven prijsbeweging echter allerminst samen gegaan. Zelfs het be- vredigend cijfer der onuitgevoerde orders van de Steel Cor- poration: einde Januari 1917 11.474.000 ton (v. m. 11.547.000; v. j. 7.923.000 t.) vermocht geen handel van beteekenis in dit anders hier ter beurze zoo actieve fonds te voorschijn te roepen. In Wallstreet is een houding van afwachten ingetreden. Spoorwegaandeelen, eerst vrij vast gestemd, moesten het later eenigszins ontgelden, daar de

havens door het gebrekkig of nagenoeg stilstaand scheep- vaartverkeer in de Unie, dermate volgepropt liggen, dat de spoorwegen reeds in overweging hebben genomen het ver- voer van goederen naar de Atlantische kust te staken. Deze omstandigheid zal natuurlijk haar terugslag in de indus- triële centra moeten doen gevoelen. Over het algemeen blijft men echter hier ten opzichte van Amerikaansche fondsen, mede tengevolge van de opstandige beweging op Cuba en de niet te vertrouwen houding van Mexico, de kat uit den boom zien.

	10 Feb.	14 Feb.	17 Feb.	Rijzing of daling.
American Beet Sugar	97½	100¾	105¼	+ 7¾
American Car en Foudry	66¼	67¾	67	+ ¾
American Hide and Leather	60¾	61¾	61¾	+ 1¼
American Smelting en Ref.	93½	95¾	95¾	+ 1¾
Anaconda Copper	163¾	166½	165½	+ 1¾
Central Leather	82¾	85½	87¾	+ 5
Gulf States Steel	100¾	104*	104½	+ 5¾
Studebaker	101½	104¾	99½	- 2
Steel Corps	102¾	104¾	104¾	+ 2¾
Baltimore en Ohio	82¼	76	76	- 6¼
Chicago Rock Island	24	24¾	21¾	- 2¾
Denver	14½	15¾	15¼	+ ¾
Erie	26¾	28¾	17¾	+ 1¾
Kansas City Southern	23	24	23½	+ ½
Missouri Kansas & Texas	7½	8¾	8	+ ¾
Southern Pacific	90¾	95	93½	+ 1¾
Southern Railway	25¾	27¾	27¼	+ 1¾
Union Pacific	134½	140¼	138¼	+ 3¾
Intern. Merc. Mar. afgest.	25¾	26½	27¾	+ 2¾
„ „ „ pref.	68¾	69¾	70½	+ 2½
Maxwell Land Grant	30	33¾	23½	+ 3½

* ex. div.

Te Londen konden Consols zich aan het eind van de week eenigszins herstellen: 51½—52 pCt. Ook andere schuldsoorten aan de Theems gaven van een meer opgewekte houding blijk. Ten deele spruit dit voort uit het feit, dat de opruimingen om op de nieuwe leening te kunnen inschrij- ven de markt nu niet langer drukken, hoofdzakelijk echter uit de eind-week gepubliceerde berichten, dat de oorlogs- leening een schitterend succes zou zijn geworden. Er is een nieuw oorlogsceriediet van £ 550 miljoen toegestaan, waar- door de gezamenlijke kredieten voor het loopende dienstjaar tot £ 1950 miljoen stijgen en de kredieten sedert het begin van den oorlog ingewilligd tot £ 3732 miljoen.

Minder gunstig is de stand van zaken ter beurze van Parijs. Fransche Rente liepen dan ook van 62,25 tot 62 terug. De regering moet zich nog steeds behelpen met voor- schotten, die de Fransche Bank haar verstrekt en welke thans tot frs. 8.600 miljoen zijn aangezwollen. Het bedrag aan bankbiljetten in omloop heeft een bedrag van frs. 17.747.070.195 bereikt, zijnde bijna het maximum van frs. 18 milliard, zoodat deze grens tot frs. 20 milliard moest worden verhoogd. Een lichtpunt is, dat de indirecte belas- tingen en monopolies over Janauri met circa frs. 404 mil- lioen bijna frs. 110 miljoen méér hebben opgebracht dan in Januari 1916. Aan het einde van de week werd gemeld, dat de minister van financiën weer zal overgaan tot uit- gifte van obligatiën der Nationale verdediging, tegen den koers van 96½ pCt.

Te Berlijn wordt de ontwikkeling van de politieke ge- beurtenissen met zorg gade geslagen, waardoor de markt hoewel geen flauw, toch een min of meer weifelend voor- komen vertoonde; ook de voorbereidingen voor de nieuwe oorlogsleding (de regering zal een verder oorlogsceriediet van Mk. 15 milliard aanvragen, waardoor het totaal der Duitsche oorlogskredieten tot Mk. 79 milliard stijgt) droegen het hare tot de lustelooze stemming bij. Het plan rijpt de oorlogs- winstbelasting met 20 pCt. te verhoogen, een vooruitzicht, dat den beurshandel natuurlijk nog meer in toom hield.

GOEDERENHANDEL.

GRANEN.

19 Februari 1917.

Na de stijging, die in de laatste dagen der vorige verslag- week vooral tarwe aan de Amerikaansche markten had ondergaan, hebben bij doorgaans vaste stemming de prijzen zich vrijwel op hetzelfde niveau gehandhaafd. Goede loco- vraag en de eveneens nog steeds voortdurende vraag voor export brachten zoolow voor tarwe als mais vaste markten teweeg, doch de opstopping der spoorwegen werkte in tegen-

overgestelde richting. Vooral voor maïs bestaat eene flinke inlandsche, consumptievraag. De aanvoer van graan naar de Amerikaanse markten en vooral naar de uitvoerhavens wordt sterk belemmerd door de groote bezwaren, die het spoorwegvervoer ondervindt, niet slechts door den strengen winter, doch vooral door de enorme hoeveelheid goederen van allen aard, die op verscheping naar Europa wachten, doch, waarvoor de verwachte scheepsruimte ontbreekt. Tal van wagons blijven daardoor ongelost en vele spoorwegmaatschappijen zien zich genoodzaakt alle goederenaanbod te weigeren of dit slechts te accepteren, indien vaststaat, dat de scheepsruimte tijdig gesteld zal worden. De invloed van den verscherpten duikbotoorlog laat zich dus sterk gevoelen en ofschoon het juist mag zijn, dat de scheepvaart naar de entente-landen daarvan weinig nadeel ondervindt, mag worden betwijfeld, of deze bewering, die in den laatsten tijd dikwijls van Engelsche en Fransche zijde is vernomen, juist is voor het verkeer naar die landen met neutrale schepen. Waarschijnlijker is, dat deze neutrale vaart naar de entente-landen, vrijwel evenzeer stilligt als de scheepvaart naar de neutrale landen zelve. Vooral naar ons land vindt zoo goed als geen vervoer van overzee plaats, doch ook de Scandinavische landen zien zich gedwongen hun aanvoer van overzee vrijwel geheel te staken. Al deze landen doen hun best met de oorlogvoerende staten tot eene regeling te komen, die hen in staat zal stellen, hunne aanvoeren van overzee weder op te vatten. Uit de Amerikaanse berichten valt op te maken, dat de verschepingen van tarwe van deze stagnatie in de neutrale scheepvaart weinig nadeel ondervinden, doch cijfers staan ons niet ten dienste wegens het uitblijven der Engelsche post met berichten over de afgelopen week.

De Argentijnsche graanmarkten hebben zich niet op het niveau der laatste weken kunnen handhaven. De verlaging der tarwe- en maïsrijzen, die reeds de vorige week een aanvang had genomen, heeft zich verder ontwikkeld en was voor beide graansoorten van flinke beteekenis. De maïsrijzen te Buenos-Aires, die zich geruimen tijd boven 10 pesos per 100 K.G. had bewogen, daalde in het einde der week tot

\$ 9,50, terwijl tarwe als laagste punt circa \$ 13,60 bereikte, na zich verscheidene weken boven \$ 14,— te hebben gehandhaafd. Zaterdag was een iets vastere stemming merkbaar. Gegevens omtrent de redenen van deze prijsbeweging staan ons niet ten dienste. doch gebrek aan scheepsruimte is aan de verlaging zeker niet vreemd, terwijl voor maïs zeker de oogstvooruitzichten, die in de laatste weken reeds algemeen gunstiger waren, verdere reden tot geruststelling hebben gegeven.

Buitenlandsche granen in Nederland.

Door den vrijwel algeheelen stilstand der scheepvaart naar onze havens waren de aanvoeren in de afgelopen week, evenals in de vorige, bedroevend klein. De ernst van den daardoor geschapen toestand, die noopt tot groote zuinigheid met de beschikbaren voorraden, blijkt uit het bericht, dat het dagelijks broodrantsoen zal worden gereduceerd van 400 gram tot 250 gram. Ook uit de voor de Februari-distributie van veevoeder bekend gemaakte percentages blijkt, hoezeer onze Regeering de zuinigheid wenschte te betrachten. Geleverd zullen worden 25 % van de aanvragen van maïs, voertarwe en gerst, 50 % van de haver en slechts 15 % van de lijnkoeken, lijnmeel en samengestelde koeken. Bovendien zal men waarschijnlijk tot begin April met deze hoeveelheden moeten rondkomen. Dat beteekent dus, dat vrijwel eene geheele distributie zal worden overgeslagen, terwijl de nu te verdeelen hoeveelheden uitermate klein zijn. In onze havens liggen vele booten te wachten op de gelegenheid tot uitvaren, teneinde tarwe, voedergranen en lijnkoeken te laden, voornamelijk in Noord-Amerika en bovendien wachten in Britsche havens verscheiden schepen op dezelfde gelegenheid, terwijl daar, alsmede in andere havens van Noord-Amerika, Scandinavië en elders geladen stoomschepen het oogenblik afwachten, waarop veilig naar Nederland kan worden doorgevaaren. Moge het oogenblik, waarop eene regeling dien-aangaande met de oorlogvoerende mogendheden tot stand komt, niet te lang op zich laten wachten, opdat de schaarschte aan voedings- en voederartikelen in ons land niet nog grootere afmetingen aanneemt.

Noteeringen.

Data	Chicago			Buenos Ayres *)		
	Tarwe Mei	Maïs Mei	Haver Mei	Tarwe Maart	Maïs Maart	Lijnzaad Februari
19 Feb. '17	176	102	57 3/8	13,85	9,55	22,—
13 „ '17	174	101 1/8	56	14,15	10,15	23,25
19 Feb. '16	127 1/2	77 3/4	47 1/4	9,25	5,80 *)	12,80
19 Feb. '15	160 1/2	76 3/8	58 1/4	12,35 *)	5,75 *)	9,85 *)
19 Feb. '14	94 1/2	66 1/8	40 1/8	8,75	5,05 *)	11,85
20 Juli '14	82	56 3/8 *)	36 1/2 *)	9,40 *)	5,38 *)	13,70 *)

1) per Dec. 2) per Sept. 3) per Mei. 4) per Februari.

*) De noteeringen van Buenos Aires zijn van 10 en 17 Februari.

Loco-prijzen te Rotterdam/Amsterdam.

Soorten.	19 Februari 1917	12 Februari 1917	19 Februari 1916
Tarwe	509,— ¹⁾	509,— ¹⁾	368,— ¹⁾
Rogge (No. 2 Western) ..	nom.	nom.	400,—
Maïs (La Plata)	345,— ¹⁾	345,— ¹⁾	235,— ¹⁾
Gerst (46 lb. feeding)....	345,— ¹⁾	345,— ¹⁾	291,—
Haver (38 lb. white clipped)	20,— ¹⁾	19,— ¹⁾	14,90
Lijnkoeken (Noord-Amerika van La Plata-zaad)	200,— ¹⁾	200,— ¹⁾	155,—
Lijnzaad (La Plata).....	740,— ¹⁾	740,— ¹⁾	470,—

1) Regeeringsprijs.

AANVOEREN in tons van 1000 K.G. voor verbruik in Nederland.

Artikelen.	Rotterdam			Amsterdam			Totaal	
	11-17 Febr. 1917	Sedert 1 Jan. 1917	Overeenk. tijdvak 1916	11-17 Febr. 1917	Sedert 1 Jan. 1917	Overeenk. tijdvak 1916	1917	1916
Tarwe.....	4.925	73.642	70.132	—	—	—	73.642	70.132
Rogge.....	—	4.465	5.513	—	—	—	4.465	5.513
Boekweit.....	—	654	3.524	—	—	500	654	4.024
Maïs.....	—	46.306	20.328	80	37.169	19.668	83.475	39.996
Gerst.....	—	2.608	14.928	—	5.492	1.980	8.100	16.908
Haver.....	—	—	8.450	—	6.790	4.018	6.790	12.468
Lijnzaad.....	—	2.842	9.654	—	7.560	21.158	10.402	30.812
Lijnkoek.....	—	9.000	20.830	—	9.132	3.405	18.132	24.235
Tarwemeel.....	—	3.785	—	—	—	—	3.785	—

AANVOEREN in tons van 1000 K.G. voor België.

Tarwe.....	7.884	61.608	89.725	—	—	—	61.608	89.725
Maïs.....	—	7.479	24.366	—	—	—	7.479	24.366

METALEN.

IJZER EN STAAL.

Engeland. De onderbreking van den maaldienst maakt het onmogelijk, deze week over den algemeenen toestand van de markt te berichten.

Duitschland. In een maandelijksch overzicht over de ontwikkeling van de ijzer- en staalmarkt wordt aangetoond, dat de bedrijvigheid in alle fabrieken onverzwakt voortduurt en dat alle producten uitsluitend voor leger- en vloot-

doeleinden zijn gereserveerd. Niettegenstaande zij dagelijks groote hoeveelheden afleveren, zijn de fabrieken van zooveel orders voorzien, dat zij voldoende werk hebben tot aan het eind van het jaar. De vorst die, in het geheele land zeer streng is geweest, heeft grooten invloed uitgeoefend op den economischen toestand in het algemeen en op het transportwezen in het bijzonder, zoodat het niet langer mogelijk was, gelijken tred te houden met de aanvoeren van ruw materiaal, noodig voor fabrieksdoeleinden.

-De stagnatie in het spoorwegverkeer was zeer ernstig en verhinderde zelfs de fabrieken, de afgewerkte goederen te verzenden. In vele plaatsen kwamen de fabrieken kolen en andere brandstoffen te kort. Thans zijn maatregelen genomen, om deze beletsels uit den weg te ruimen en men verwacht, dat de zaken spoedig wederom haar normalen loop zullen nemen.

De militaire overheid werkt samen met de comité's samengesteld uit de vertegenwoordigers der verschillende takken van nijverheid en de aldus gevormde organisatie verzekert de bevredigende werking van de geheele industriële machine. Een der resultaten dezer samenwerking is de invoering van maximum prijzen zoowel voor ruw als voor afgewerkt materiaal, terwijl tegelijkertijd scherpe controle wordt uitgeoefend op de doeleinden waarvoor zulk materiaal wordt gebruikt.

Amerika. De toestand is bijna onveranderd. De markt blijft over het algemeen een vast aanzien houden en de prijzen zoowel voor ijzer als voor staal werden wederom verhoogd in de afgelopen week.

Men verwacht, dat de fabrieken in staat zullen zijn, het tegenwoordige prijsniveau gedurende het verdere gedeelte van het jaar te handhaven.

Loco-Noteringen te Londen:

Data	Ijzer Clev. No. 3	Koper Standard	Tin	Lood	Zink
16 Febr. 1917..	nom.	140.-/-	198.-/-	30.10/-	56.15/-
9 „ 1917..	nom.	138.-/-	200.10/-	30.10/-	—
18 Febr. 1916..	95/9	108.-/-	180.-/-	32.-/-	103.-/-
19 Febr. 1915..	56/8	63.15/-	184.-/-	19.15/-	41.10/-
20 Juli 1914..	51/4	61.-/-	145.15/-	19.-/-	21.10/-

STEENKOLEN.

Geene verbetering in den toestand, de aanvoer van Engeland staat nog stil en van Duitschland kwam nog niets; over 't algemeen zijn de verwachtingen omtrent buitenlandse aanleveringen in de toekomst, niettegenstaande de gepubliceerde toezegging van 350.000 tons Duitse kolen per maand, zeer pessimistisch.

Onder die omstandigheden geraakt de prijskwestie geleidelijk meer op den achtergrond, en ging het bericht, dat in Engeland alle mijnen onder gouvernementcontrole genomen zijn, ongemerkt voorbij.

KATOEN.

Noteeringen voor Loco-Katoen. (Middling Uplands.)

	16 Febr. '17	9 Febr. '17	2 Febr. '17	16 Febr. '16	16 Febr. '15
New York	15,95 c	15,50 c	14,30 c	11,85 c	11,85 c
Liverpool	10,86 d	10,33 d	10,33 d	7,92 d	5,01 d

Ontvangsten in, en uitvoeren van Amerikaansche havens. (In duizendtallen balen.)

	1 Aug. '16	Overeenkomstige perioden	
	tot 2 Febr. '17	1915-'16	1914-'15
Ontvangsten Gulf-Havens..	3947	3223	4524
„ Atlant. Havens	1596	1782	2316
Uitvoer naar Gr. Brittannië	1872	1347	1909
„ „ 't Vasteland.	1491	1345	1871
„ „ Japan etc...	384	218	307

	2 Febr. '17	2 Febr. '16	2 Febr. '15
Amerik. havens.....	1389	1727	1940
Binnenland.....	1167	1221	1135
New York	152	335	92
New Orleans	448	443	424
Liverpool	884	835	929

Marktbericht van de Heeren Sir Jacob Behrens & Sons,
Manchester dd. 31 Januari 1917.

Amerikaansche katoen is sedert ons laatste bericht geregeld in prijs gestegen ondanks de onopgewekte stemming, die de markt in het algemeen beheerschte. Deze stijging is voornamelijk het gevolg van de sterkere statistische positie en verder van de verbeterde vraag voor export. Egyptische katoen is ook weer duurder, met verbeterde vraag, zoowel voor Engeland als voor export, welke laatste hoofdzakelijk voor de Vereenigde Staten bestemd is.

De handel in garens is nog niet veel verbeterd, maar er zijn toch weer meer zaken tot stand gekomen, hoofdzakelijk voor het binnenland. De vraag is beperkt tot cop-twist of boomen; meest voor spoedige levering, hoewel deze in sommige gevallen niet te verkrijgen is, zoodat ook kettinggarens in verhouding duurder zijn dan inslaggarens, waarin meer aanbod bestaat. Voor spinners is het moeilijk de prijzen te verhoogen en hoewel dit wel eenigszins geschied is, is deze verhooging toch over het algemeen minder dan die van ruwe katoen. Naar 36er tot 42er inslag bestaat het minste vraag en enkele voorraden daarvan drukken op de markt. De exportvraag beperkt zich hoofdzakelijk tot eenige aanvragen in bundels en cops. Egyptische garens zijn nog steeds vast, hoofdzakelijk tengevolge van oude contracten en vooral de fijnere en betere soorten blijven zeer duur. Over het algemeen gaat er echter in garens niet veel om.

De doekmarkt is evenmin verbeterd, doch niettegenstaande de algemeene vraag zeker zeer gering is, blijven prijzen toch verwonderlijk vast. China heeft weer wat meer leven getoond en nu de vacaties daar afgelopen zijn; hoopt men eindelijk op een verbeterde vraag; in gebleekte goederen zijn trouwens reeds enkele kleine orders geplaatst. Voor exporteurs, die gefinishte goederen verkocht hebben, worden de moeilijkheden steeds grooter, zoodat deze ook maar liever niet te veel nieuwe orders aannemen.

WOL.

Voor de goede soorten opende de tweede reeks veilingen te Londen zonder aanmerkelijke prijsverandering, terwijl de mindere soorten 5 % terugliepen.

Te Bradford zijn de zaken zeer kalm, daar alle handel vrijwel onmogelijk is geworden.

Noteeringen te Bradford:

Data	64 average	Colonial carded			
		56	50	46	40
16 Februari 1917	67 1/2	51	41	34 1/2	30 1/2
9 „ 1917	68	52	33 1/2	35 1/2	31
18 Februari 1916	43	36 1/2	32	28	25

SUIKER.

Aan onze Bietsuikermarkt was de omzet ook in de afgelopen week van weinig beteekenis, daar de ideeën van koopers en verkoopers zeer uiteen liepen. De markt sloot met koopers voor disponibile suikers tot f 22 1/4 bij eenen vraagprijs van f 23 1/2. Voor Mei-levering werd f 23 3/4 betaald.

Ten opzichte van den uitzaaier bieten is de toestand nog overanderd en wanneer in Duitschland niet spoedig de door landbouwers en fabrikanten gevraagde regeringsmaatregelen genomen worden, is eene belangrijke vermindering van aanbouw te verwachten.

De laatste Bietsuikeroogsten worden door Willett & Gray thans als volgt onder cijfers gebracht:

	1916/17	1915/16
Duitschland	1.600.000	1.400.000 tons
Oostenrijk-Hongarije	980.000	1.011.400 „
Frankrijk	200.000	135.899 „
België	90.000	112.947 „
Nederland	275.000	240.000 „
Totalem	3.145.000	2.900.000 tons
Rusland	1.350.000	1.467.096 „
Zweden	150.000	127.315 „
Denemarken	120.000	125.200 „
Italië	150.000	230.000 „
Spanje	90.000	160.000 „
Zwitserland	4.000	4.000 „
Roemenië	15.000	31.000 „
Bulgarije	15.000	22.000 „
Engeland	—	8.000 „
Totaal Europa	5.039.000	5.074.857 tons

In Amerika zijn de prijzen zeer opgelopen en zijn de laatst ontvangen noteeringen voor Spot-Centrifugals 5,52 à 5,64 c. Deze hausse staat vermoedelijk in verband met den opstand op Cuba en zal het van den loop der gebeurtenissen aldaar gedurende de eerstvolgende weken afhangen of deze prijsverhoogingen zich zullen handhaven.

Van Java kwamen geen nieuwe berichten, doch in verband met de jongste rijzing in Amerika mag ook daar spoedig verlevendiging van den suikerhandel verwacht worden. Voorloopig echter zullen zich de zaken vermoedelijk blijven bepalen tot afdoeningen tusschen speculanten.

F. O. Licht geeft het volgende overzicht der zichtbare voorraden:

	1916/17	1915/16	1914/15
Duitschl. } 1 Sept.	250.000	545.000	536.607 tons
Hamburg }			
Oostenrijk 1 "	305.000	478.000	244.741 "
Frankrijk 1 "	39.012	58.525	141.454 "
Nederland 15 Jan.	162.595	114.899	188.544 "
België 1 Dec.	108.937	102.720	125.281 "
Engeland 1 Jan.	131.214	153.671	450.977 "

	1916/17	1915/16	1914/15
Totaal Europa	996.758	1.452.815	1.687.604 tons
Ver.St.v.N.A. 25 Jan.	75.000	58.224	110.601 "
Cubahavens 31	144.000	207.972	123.000 "

Totaal . . . . . 1.215.758 1.719.011 1.921.205 tons

NOTEERINGEN.

Data	Amsterdam per Februari.	Londen			New York 96% Centrifug.
		Tates Cubes No. 1	White Java fob.	Americ. Granulated fob.	
16 Feb. 1917....	f 23 1/4	47/1 1/2	—	—	5,05 a 5,40
9 " 1917....	" 22 3/4	47/1 1/2	20/6	26 1/4 1/2	4,77 a 4,89
16 Feb. 1916....	" 29 1/2	40/6	19/9	24/-	4,89
16 Feb. 1915....	" 15 18/10	31/-	—	—	4,51
21 Juli 1914....	" 11 18/82	18/-	—	—	3,26

KOFFIE.

Noteeringen en voorraden.

Data	Rio		Santos		Wisselkoers
	Voorraad	Prijs No. 7	Voorraad	Prijs No. 4	
17 Febr. 1917	287.000	6600	2.832.000	6100	11 18/82
10 " 1917	254.000	6525	2.941.000	6000	12 1/8
17 Febr. 1916	355.000	6125	2.493.000	6350	11 18/10
24 Juli 1914	353.000	4900	889.000	5700	16

Ontvangsten.

Data	Rio		Santos	
	Afgelopen week	Sedert 1 Juli	Afgelopen week	Sedert 1 Juli
17 Febr. 1917 ..	37.000	1.701.000	76.000	8.609.000
17 Febr. 1916 ..	77.000	2.617.000	115.000	10.018.000

RUBBER.

De rubbermarkt had in de afgelopen week een eenigszins onregelmatig voorkomen. De prijsstijging hield aan tot de noteeringen op 3/5 voor prima Crepe gekomen waren. Toen trad een reactie in en de markt sluit op 3/3 voor first Latex.

Noteeringen zijn:

Prima Hevea Crêpe en smoked Sheets:	
Loco/Juni	3/3 einde vorige week 3/4 1/2
Juli/Dec.	3/- 1/4 " " " 3/2
Hard fine Para	3/3 1/2 " " " 3/3 1/4

VETTEN EN OLIËN.

Oleo-Margarine. Daar tengevolge van den verscherpten duikbootoorlog de Nederlandsche scheepvaart voorloopig moest worden stilgelegd, hebben margarinefabrikanten geen lust iets te ondernemen, zoolang door de Regeering geen afdoende maatregelen zijn getroffen voor het vervoer van Amerikaansche goederen naar onze havens.

De afladings-offerten luiden:

voor „Extra's” ..	f 133,—	inclusief alle oorlogsrisico
„ „ „ „ „ „ „ „	127 1/2	exclusief „ „ „ „
„ „ „ „ „ „ „ „	129,—	inclusief „ „ „ „
„ „ „ „ „ „ „ „	124 3/4	exclusief „ „ „ „

Premier-Jus. Noord-Amerikaansche. De noteeringen luiden:

voor Ie kwaliteit f 117 1/4	exclusief oorlogsrisico
„ IIe „ „ 115,—	„ „ „ „

Zuid-Amerikaansche. Biedingen op Maart-aflading van: f 104,— voor „Fac. A” } inclusief oorlogsrisico, doch exclusief „ 102,— „ „Fac. B” } eventueel in Zuid-Amerika te heffen „ 98,— „ „Fac. X” } uitvoerrechten, werden door Amerika geweigerd, zonder tegenofferte.

Er werd slechts aangeboden:

„L. P. C. S. Extra” tot f 115 1/4	} exclusief oorlogsrisico.
„L. P. C. S. Prime” „ „ 112 1/2	

Neutrallard. De laagste offerten voor prima kwaliteit luiden: f 126,— inclusief oorlogsrisico.

Imitatie-Neutrallard noteert op aflading f 124,—, inclusief oorlogsrisico.

Katoenzaadolie. Er is slechts ééne offerte aan de markt n.l. van „Yersey” boterolie, April/Mei-aflading, tot \$ 13,— per % Amerik. lbs. f. o. b. New York, exclusief fust. Loco boterolie is tot f 96/100,— te koop.

Geraffineerd Cocosvet. Noteering f 87/86,— voor promptelevering.

COPRA.

In verband met de mededeeling der Javalijnen, dat zij de reeds afgesloten vrachtcontracten als geannuleerd beschouwen door de vermoedelijk te veranderen vaarroute, ging er deze week niets om en is de markt geheel nominaal.

Ceylon cif. Londen £ 45.10.- en cif. Marseille £ 49.-.

NOTEERINGEN.

Java f. m. s.

17 Februari 1917..	f nom.	} N.O.T.-condities.
10 " 1917..	" 47 7/8	
17 Februari 1916..	" 41	
17 Februari 1915..	" 54	
20-25 Juli 1914..	" 28 3/4	

VERKEERSWEZEN.

BEVRACHTINGEN.

17 Februari 1917. Van de afgelopen week kan geen algemeen overzicht van den toestand gegeven worden, omdat de mail niet aangekomen is. Alleen van de Vereenigde Staten kwam bericht, dat de oopenhooping van goederen bij de spoorwegen aanhoudt en aanvoer naar de havens thans geheel stopgezet is.

Wat Nederland betreft, is geen verandering te melden. Onderhandelingen met de oorlogvoerenden worden voortgezet, teneinde een veilige route voor de scheepvaart te verkrijgen en in Engeland liggende schepen, welke tot dusver niet uitgeklaard werden, vrij te krijgen.

GRAAN.

Data	Petrograd Londen R'dam	Odessa Rotterdam	Atl. Kust Ver. Staten		San Lorenzo	
			Rotterdam	Bristol Kanaal	Rotterdam	Engeland
12/17 Febr. 1917	—	—	—	—	—	—
5/10 " 1917	—	—	—	—	—	—
14/19 Febr. 1916	—	—	f 12,50	16/-	f 85,—	143/9
15/20 Febr. 1915	—	—	10/-	7/6	72/6	67/6
Juli 1914	11 d.	7/3	1/11 1/4	1/11 1/4	12/-	12/-

HOUT.

Data	Cronstadt		Golf van Mexico	
	Holland (gezaagd)	Oostk. Engeland (mijnstutten)	Holland (pitch-pine)	Engeland (pitch-pine)
12/17 Februari 1917 ..	—	—	—	—
5/10 " 1917 ..	—	—	—	—
14/19 Februari 1916 ..	—	—	—	495/-
15/20 Februari 1915 ..	—	—	—	155/- 1)
Juli 1914 ..	f 12,—	24/6	75/-	77/6

ERTS.

Data	Bilbao Middlesbro'	Carthage Middlesbro'	Griekenland Middlesbro'	Poti Middlesbro'
5/10 " 1917 ..	20/-	21/6	—	—
14/19 Februari 1916 ..	23/6	20/6	—	—
15/20 Februari 1915 ..	13/9	15/6	15/6	—
Juli 1914 ..	4/3	5/4 1/2	5/9	8/6

KOLEN.

Data	Cardiff				Oostk. Engeland	
	Bordeaux	Genua	Port Said	La Plata Rivier	Rotterdam	Cronstadt
12/17 Febr. 1917	—	—	—	—	—	—
5/10 " 1917	40/9	89/3	—	100/-	—	—
14/19 Febr. 1916	fr 46,—	64/-	80/-	44/-	f 6,—	—
15/20 Febr. 1915	" 20,—	32/10	32/6	30/-	" 6,—	—
Juli 1914	" 7,—	7/-	7/3	14/6	3/2	5/-

1) Per zeilschip.

DIVERSEN.

Data	Bombay West Europa (d. w.)	Birma West Europa (rijst)	Vladivo- stock West Europa	Chili West Europa (salpeter)
12/17 Februari 1917 ..	—	—	—	—
5/10 " 1917 ..	—	—	—	—
14/19 Februari 1916 ..	135/-	180/-	—	127/6 ¹)
15/20 Februari 1915 ..	50/-	67/6	72/6	62/6
Juli 1914 ..	14/6	16/3	25/-	22/3

¹) Per zeilschip.

Graan Petrograd per quarter van 496 lbs. zwaar, Odessa per Unit, Ver. Staten per quarter van 480 lbs. zwaar.

Hout gesaagd en pitchpine per St. Pet. Standard van 165 kub. vt., mijnstutten per vadem van 216 kub. vt.

Overige noteringen per ton van 1015 K.G.

BINNENVRACHTEN.

Er is geen verandering van den toestand te vermelden.

VRACHTEN TE ROTTERDAM.

(in Gld. per 2000 K.G.)

Data	Erts nr. Ruhrhavens		Massale goed. Boven- rijn	Waterstand
	1/4 lostijd	1/2 lostijd		
12-17 Februari 1917..	—	—	—	gunstig
5-10 " 1917..	—	—	—	gunstig
14-19 Februari 1916..	—	—	—	gunstig
15-20 Februari 1915..	0,17 1/2	0,27 1/2	—	gunstig
20-24 Juli 1914..	0,60	0,70 1/2	1,05	gunstig

ADVERTENTIËN

NEDERLANDSCHE GRONDBRIEFBANK

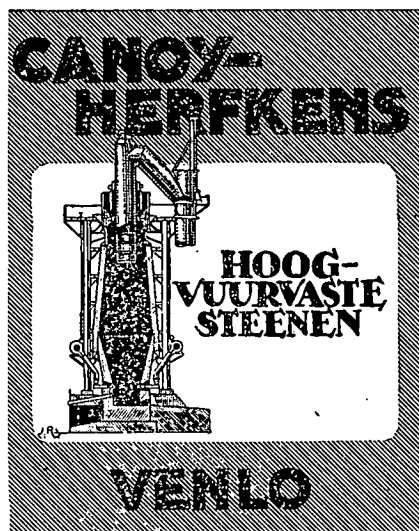
HEERENGRACHT 495, AMSTERDAM

5 pCt. Obligatiën (Grondbrieven) tegen Beurskoers
Gecertificeerd door de Centrale Trust-Compagnie

Verkrijgbaar in stukken van f 2500,—, f 1000,—, f 500,— en f 100,—
op elk goed effectenkantoor

J. & J. M. VOORHOEVE
Makelaars in Assurantiën
Anno 1836

ROTTERDAM

LAPIDOTH & VIS

ASSURANTIËN

De Ruyterkade 124, Amsterdam

belasten zich met het plaatsen
van alle assurantiën, speciaal

TRANSPORT-, MOLEST- EN BRAND-
VERZEKERINGEN

GEBROEDERS CHABOT
ROTTERDAM

KASSIERS en MAKELAARS in ASSURANTIËN

Deposito's. — Rekening-Courant. — Franco Chèque-Rekening.
Aan- en Verkoop van Wissels op het Buitenland. — Aan- en Ver-
koop van Fondsen. — Bewaarneming en Administratie van Effecten.

Oorlogs-, Transport-, Casco-, Brand-, Diefstal- e. a. verzekeringen
van elken aard.

NIJGH & VAN DITMAR'S
UITGEVERS-MAATSCHAPPIJ

WIJNHAVEN 111-113 - ROTTERDAM

TELEFOON 7841-7842-7843

BIJKANTOREN te AMSTERDAM, 's-GRAVENHAGE en HAARLEM

Belast zich met het verzorgen van
uitgaven en tijdschriften op elk gebied

RUSSISCH-HOLLANDSCHE BANK

RUSSKO-GOLLANDSKI BANK
BANQUE RUSSO-HOLLANDAISE

PETROGRAD

NEWSKI PROSPEKT 21
Telegram-Adres: PETRODAM

Volgestort Kapitaal Rs. 10.000.000

Rentevergoeding op chèquè-rekeningen
tot nader order 4 pCt.

Reserven Rs. 1.000.000

Financiering van im- en export. Rembours-credieten. Incasseering en aan- en verkoop van wissels. Handelsinformaties.

Inlichtingen verkrijgbaar bij de Hoofdvertegenwoordiging voor Nederland:

de Rotterdamsche Bankvereniging te Amsterdam en Rotterdam

Holland-Canada Hypotheekbank — 's-Gravenhage

Uitstaand bedrag Pandbrieven ruim f 12.500.000,—

5 pCt. Pandbrieven tegen den koers van 99¹/₂ pCt.

WERKSPoor, AMSTERDAM

Land- en Scheeps-Machines - Dieselmotoren
 Installatiën voor Suikerfabrieken - Polderbemalingen
 IJzerconstructiën

VAN DEN BERGHS, LIMITED

Margarine-Fabrikanten, Rotterdam

Nederlandsche Bank voor Russischen Handel

BANQUE NÉERLANDAISE POUR LE COMMERCE RUSSE

Kapitaal 5.000.000 Roebels

Kantoor: 20 NEWSKY PROSPECT PETROGRAD

Telegramadres: NEDRUSBANK

De Bank neemt gelden à deposito en in rekening-courant, en verricht alle soorten wissel- en bankzaken

Voor inlichtingen kan men zich wenden tot alle kantoren van de NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ de TWENTSCHE BANKVEREENIGING

zoo mede tot de heeren HOPE & Co., Amsterdam

„ „ LIPPMANN ROSENTHAL & Co., „

„ „ R. MEES & ZONEN, Rotterdam

De Erven de Wed. J. van Nelle

ROTTERDAM

Tabaks- en Sigarenfabrieken
 Koffiebranderij - Theehandel

DIRKZWAGER'S SCHEEPSAGENTUUR

MAASSLUIJ EN HOEK VAN HOLLAND

Belasten zich met het rapporteeren van schepen en het behandelen van scheepszaken op den Nieuwen Waterweg

NIEUWE BERGING-MAATSCHAPPIJ

MAASSLUIJ

Contracteeren voor het bergen van gezonken schepen en ladingen, op de rivieren en buitengaats; belasten zich met het instellen van duikeronderzoek, enz., enz.

INSULAIRE

HYPOTHEEKBANK

TE ZIERIKZEE

PANDBRIEVEN in omloop op:

31 Dec. 1914 f 4.313.450

31 Dec. 1915 „ 4.828.200

31 Dec. 1916 „ 5.586.350

Verkrijgbaar tot den koers van 99¹/₂ 0/0

4¹/₂ 0/0 PANDBRIEVEN

De Directie:

Mr. D. J. JONGENEEL - H. J. KORLVINKE

VAN RIJN & CO

UTRECHT — POSTBUS 40

EENIGE FABRIKANTEN

VAN DE UTRECHTSCH E

FIJNE TAFELMOSTERD

Algemeen Adresboek

van Nederland en
 Nederlandsch-Indië

ten dienste van

Landbouw, Nijverheid en Handel

Prijs f 12,50

Alom verkrijgbaar bij den Boekhandel en bij NIJGH & VAN DITMAR'S UITG.-MIJ. 'RDAM